

Izjemen delovni polet in ustvarjalni navdih — dokaz ljubezni in zvestobe tovarišu Titu

Bolečine ob Titovi izgubi vse bolj utrjujejo v nas ponos, da smo Titovi sodobniki in da bomo znali nadaljevati njegovo pot. Ljudi Titovih misli spodbuja sedanjí trenutek k povečanim delovnim naporom, k večji disciplini in vztrajnosti pri graditvi samoupravnih socialističnih odnosov, h krepitvi bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti.

Ljubezen nosimo v srcu, izkazujemo pa jo z delom. Tita ljubimo tudi z delom. Samo z delom in večjo odgovornostjo lahko dokažemo, da ostajamo zvesti Titovemu delu — so besede sporočil, ki prihajajo zadnje dni iz delovnih kolektivov Šaleške in Gornje Savinjske doline. In z njimi dokazi: presežene norme, podaljšano delo, večja disciplina in odgovornost. Skupaj z delavskim razredom Titove Jugoslavije jurišajo naši delovni ljudje in občani tudi na izpolnjevanje stabilizacijskih nalog, ki jih je tovariš Tito kot največrno oporoko nanizal v novoletni poslanici. To je naša najljubša Tita in sebi, ki jo bomo, kakor vselej, izpolnili Titovemu delu v čast in slovo, nam v ponos in radost.

Iz globine bolečine, ki je napolnila vsa srca delovnih ljudi, v velike žalosti, se kot ocean dviga in širi zadnji teden izjemen delovni polet in ustvarjalni navdih v slehernem delovnem kolektivu in skupnosti, kot najlepša prispevka

ljubezni in predanosti delavskega razreda svojemu največjemu sinu, vodniku in ustvarjalcu, našemu tovarišu Titu.

V šoštanjskih temoelektrarnah so končali remont prvih dveh blokov, ki si jih je kmalu po dograditvi ogledal tudi tovariš Tito. Prejšnji ponedeljek so začeli z remontom novega bloka. Zdaj si vsi prizadevajo, da bi delo opravili čim prej in kar najbolje. Sicer želijo tudi za naprej zagotoviti kar največjo obratovalno pripravljenost vseh naprav. Velenjski rudarji se srečujejo v zadnjem času s precejšnjimi težavami zaradi montan geoloških prilik v jami. Navzlic temu pa so rudarji zadnji teden še posebej krepko zavihali rokave. Uspehi niso izostali, saj je dosežena proizvodnja večja od tiste, ki bi jo sicer pričakovali upoštevaje prilike za izkop premoga.

Delavke in delavci Gorenja so se odločili, da bodo poslej, še bolj kot kdajkoli doslej, vztrajali v prizadevanjih za doseg planjskih nalog ter za krepitev in poglobljanje samoupravnih socialističnih odnosov. To svojo odločenost so zadnje dni izpričali z doseg načrtovane proizvodnje, čeprav ni manjkalo težav okrog oskrbe z reprodukcijskimi materiali in sestavnimi deli.

Tako kot je v velenjskem premovalniku, v šoštanjskih termoelektrarnah in v Gorenju, je tudi v drugih delovnih kolektivih Šaleške in Gornje

Savinjske doline — v lesni industriji Gorenje — Glin v Nazarjah, v velenjski Elektrostrojni opremi, v GIP Vegrad, v nazarskem gozdnem gospodarstvu, v tovarni usnja Šostanj, v ljubenskem Kovinarstvu in v mozirskem Elbroju — skratka v slehernem delovnem kolektivu v velenjski in mozirski občini.

Prav povsod smo prič hoteljem — sledimo Titovim mislim, nadaljujemo z delom, da bomo še trnješi in odločnejši borci za vse, kar nam je Tito zapustil kot kašpot, da bomo hodili po Titovi poti. To nismo samo hotenja. Besedam sledijo dejanja.

Titovo delo lahko in moramo nadaljevati z delom nas vseh, zakaj njegovo vizijo prihodnosti lahko uresničimo le samoupravljalci s svojim delom.

Kontinuiteto Titove in naše revolucije bomo zagotovili s stalnim bojem za razvoj samoupravljanja, z bojem za višjo produktivnost, z bojem za svojo prihodnost.

Za trenutek spomina so se ustavili tekoči trakovi in stroji v tovarnah Gorenja. Za trenutek spomina na dragega tovariša Tita, ki ga ni več. A ostaja njegova pot, ki smo ji prisegli. Prisegli na delovnih mestih, v šolskih klopih, povsod tam, kjer se srečujemo v sredinah naše samoupravne socialistične Jugoslavije, Titove Jugoslavije.

Delavci v tozdu Štedilniki sta se za trenutek vrnili k boleči vesti, da je umrl velikan sodobne zgodovine. Ali je to sploh mogoče, ali je to res? Toda, treba bo še bolj prijeti za delo. Za delo, za tovariša Tita!

Vlak bratstva in enotnosti

Spoštovanje in ljubezen do gostiteljev

V Sloveniji praznujemo 8. junij kot dan izgnancev. Tega dne se spominjamo tistih mračnih dni iz narodnoosvobodilnega boja, ko je Hitler začel uresničevati svoj nečloveški odnos in izseljevati zavedne Slovence in njihove družine. Mnogi Slovenci so bili izgnani izven svoje ožje domovine, pregnani v Srbijo, Hrvaško, Bosno. Toda izgnani Slovenci niso prišli med tujce. Čeprav so se prvič srečali s svojimi bratskimi narodi so se med njimi stekle trdne vezi prijateljstva, skovalo se je pravo bratstvo in enotnost, ena največjih vrednot našega narodnoosvobodilnega boja pod vodstvom tovariša Tita. To bratstvo ni bilo nikoli skaljeno nasprotno, vsako leto postaja trdnjše. Svoj izraz dobiva danes v „Vlaku bratstva in enotnosti“ in v navezovanju mnogih konkretnih oblikah sodelovanja med občinami in krajevnimi skupnostmi.

Leta 1961 je proti Srbiji znova odpeljal „Vlak bratstva in enotnosti“. V njem so bili skorajda isti udeleženci kot v prvem vlaku pred dvajsetimi leti, vendar s to razliko, da so to bili svobodni ljudje — nekdanji pregnanci, ki so se

peljali na obisk svojim bratom in sestram, na obisk v kraje, kjer je hotel Hitler, da bi za njimi izginila vsaka sled. Od tega leta vozi vlak „Bratstva in enotnosti“ vsako leto izmenoma v drugo smer. Enkrat nekdanje pregnance v Srbijo, drugič njihove gostitelje v Slovenijo. Sedaj po tolikih letih so se niti prijateljstva prenesle od nekdanjih gostiteljev in izgnancev tudi na njihove potomce, vendar so ta srečanja tudi danes prav tako prirsna, ganljiva, bratska, kot so bila v tistih grozovitih letih naše pol pretekle zgodovine.

Letos bo „Vlak bratstva in enotnosti“ spet pripeljal v Slovenijo. V našo republiko bo prispel 5. junija, udeleženci pa bodo ostali naši gosti do 8. junija.

Tudi v Šaleški dolini se pripravljamo na sprejem nekdanjih gostiteljev in njihovih potomcev nadvse skrbno. Koordinacijski odbor za „Vlak bratstva in enotnosti“ pri predsedstvu občinske konference SZDL je že pripravil program bivanja letošnjih udeležencev vlaka v občini Velenje. Vlak bo v Slovenijo pripeljal nad 900 udeležencev, v Velenje pa bo prišlo približno

35 udeležencev iz različnih občin v Srbiji. Vsi udeleženci vlaka bodo te dni preživeli pri posameznih družinah. Po tolikih letih vsi bivši pregnanci niso več živi, zato bodo nekateri stanovali pri tistih družinah, ki so navezali kasneje stike z našimi brati v Srbiji. Vsakdo, ki bi želel nuditi gostoljubje družini iz bratske Srbije, lahko to sporoči na občinsko konferenco SZDL.

Gostitelje pregnancev iz naše občine bomo nadvse toplo pozdravili že v Celju, kamor bodo prišli z vlakom. Od tam jih bomo odpeljali v Velenje, kjer bo na Titovem trgu slovesen sprejem, nato pa bodo odšli s svojimi gostitelji na domove.

Naslednji dan si bodo popoldne ogledali Graško goro v večernih urah pa še film o Velenju in druge znamenitosti središča Šaleške doline.

Tretji dan, to je v soboto, bodo gostje in gostitelji vseh občin celjske regije odšli na skupno srečanje v Logarsko dolino. Tam bodo za vse pripravili pester program z možnostjo pohoda na Okrešelj, Robanov kot, Matkov kot itd., in seveda tudi ustrezen kulturni program.

Prihod udeležencev „Vlaka bratstva in enotnosti“ pa bodo znova priložnost za dogovor za konkretni dogovor o medsebojnem sodelovanju pobratenih občin. Kot je povedal predsednik občinske občinske konference SZDL in predsednik koordinacijskega odbora Tone Seliga, se bodo predstavniki naše občine sestali na skupen pogovor s predstavniki pobratene občine Vrnjačka Banja in se dogovorili o nekaterih konkretnih oblikah sodelovanja na gospodarskem, družbenem, kulturnem in drugih področjih. Z „Vlakom bratstva in enotnosti“ bo najverjetneje prišla v našo občino tudi posebna delegacija iz krajevnih skupnosti Novo selo iz občine Vrnjačka Banja, ki je pobratena s krajevno skupnostjo Smartno ob Paki.

„Prepričan sem,“ je dejal Tone Seliga, „da bomo znali tudi takrat, kot že velikokrat doslej, dokazati svoje spoštovanje in ljubezen do gostiteljev naših nekdanjih pregnancev, da jih bomo sprejeli odprtih src in tako prispevali svoj delež h krepitvi bratstva in enotnosti med jugoslovanskimi narodi in narodnostmi in k ohranjanju tradicij, ki so bile izgrajene med našim bojem.“

Nedeljo, 25. maja v Topolšici

Odkritje spominske sobe

Ob 35. letnici osvoboditve in v spomin na ta velik dogodek maja leta 1945, ko je v Topolšici nemški general Aleksander Šerž podpisal brezpogojno kapitulacijo nemških enot za razpustitev armadne skupine E bo v nedeljo, 25. maja v Topolšici odprta proslava združena z otvoritvijo spominske sobe, kjer je bila podpisana kapitulacija.

Proslavo pripravlja občinski odbor Zveze združenj NOB Velenje. Slavnostni govor bo imel sekretar predsedstva SFRJ in generalni polkovnik Ivan Dolničar. V kulturnem programu bodo sodelovali moški pevski zbor Kajuh Velenje, mešani pevski zbor Vrnjačka Banja, mladinska zborstva s šoštanjskih osnovnih šol, Karel Destovnik Kajuh in Biba Roeck, recitatorji, delavska zborstva Zarja Šostanj in rudarska godba Velenje.

Proslava se bo začela ob 10. uri. Občinski odbor vabi vse domače ljudi in občane, da se te spominske proslave udeležimo v kar največjem številu.

Seja zborov SO Mozirje

Zaskrblijujoče v gospodarstvu

V petek 9. maja so se na 13. skupnem zasedanju zbrali delegati zborov skupščine občine Mozirje. Po uvodnih besedah zasedanja so se najprej ustavili pri poročilu o delu delegatov iz SR Slovenije v prejemnem zboru za lansko leto. V imenu delegatov naše republike je poročilo podala in obrazložila Ela Ulrih-Atena. Delegati zborov občinske skupščine so nato precej časa namenili še poročilu o delu delegatov v zborih republiške skupščine in izoblikovali nekaj tehničnih napotkov za boljše delo v prihodnje.

Dokajšnje pozornosti so bila nadaljevanja seje deležna poročila o delu velenjske enote mejnega sodišča iz Celja, občinskega združenega dela in njegovega javnega tožilstva iz Celja, največ časa pa so delegati namenili treh zborov skupščine občine Mozirje namenili prejetju poslovanja gospodarstva in negospodarstva občine Mozirje v lanskem letu, primerjavi z letom 1978 in

uresničevanju resolucije v letu 1979. Ugotovili so, da je položaj gospodarstva mozirske občine resnično zaskrblijujoč, saj stopnja gospodarske rasti ni dosegla niti stopnje rasti inflacije. Precejšen je primanjkljaj v zunanjetrgovinski bilanci, saj med drugim v mozirski občini zaostajajo tudi za republiškim pokritjem uvoza z izvozom in sicer za 3,2 odstotka.

Zaskrblijujoče so tudi nekatere druge ugotovitve. V strukturi družbenega proizvoda je upadel delež industrije, visok je porast zadolžitve, poraba je naraščala hitreje kot dohodek, padla je akumulacijska sposobnost gospodarstva, zmanjšala se je tudi likvidnost, neustrezen je med drugim tudi porast števila zaposlenih, ki je v negospodarstvu znatno višji kot v gospodarstvu. Nalog teje ne manjka in pretežni del jih bodo morali usmeriti v hitrejši razvoj gospodarstva.

J. P.

Sprejem za delavce postaje milice

Ob dnevu varnosti 13. maja je predsednik skupščine občine Velenje Franjo Korun sprejel v sredo vse aktivne upokojene delavce postaje milice Velenje in jim ob tej priložnosti čestital za praznik. Med slovesnim sprejemom so kolektivu postaje milice podelili tudi posebno priznanja izvršnega sveta skupščine občine Velenje za njihovo uspešno delo v zadnjem obdobju.

Pred sprejemom so predstavniki naših milicijskih položili venec k spomeniku maršala Tita na Titovem trgu.

OK ZSMS Velenje

Pred mladimi številne akcije

Na zadnji seji predsedstva občinske konference ZSMS Velenje so se mladi dogovorili, da bo srečanje mladine celjske regije 13. septembra. To bo prvo takšno srečanje mladine, ki bo potekalo v delovnem in športnem vzdušju in na katerem bodo mladi izmenjali medsebojne izkušnje ter se dogovorili za nadaljnje sodelovanje.

Aktivnost občinske konference pa je sedaj usmerjena predvsem na priprave za bližnji sprejem pionirjev v ZSMS. Sprejem bo na osnovnih šolah organiziran od 22. do 23. maja. V naši občini bo v

mladinske vrste sprejeto 650 pionirjev. Člani predsedstva so se dogovorili, da bodo do sprejema novih mladincev obiskali vse sedmošolce na šolah in se z njimi pogovarjali o nalogah, ki jih čakajo kot člane ZSMS.

Občinska konferenca ZSMS Velenje in osnovna organizacija ZSMS Topolšica pripravljata kviz na temo Šaleška dolina med NOB. Kviz bo pod pokroviteljstvom občinskega odbora ZZZ NOB Velenje 24. maja ob 17. uri v kinodvorani Topolšica.

Sožalja ob smrti Petra Stanteta

Ob nenadni smrti znanega revolucionarja, predvojnega komuniste in narodnega heroja Petra Stanteta —Skale, so njegovi družini izrazili sožalje sekretar medobčinskega sveta ZKS Celje Janez Zahraštnek, predsednik medobčinskega sveta SZDL Jano Ževart, predsednik medobčinskega sveta ZSS Ivan Kramer, predsednik medobčinskega odbora ZZB NOV Jože Kreže, predsednik medobčinskega sveta ZSMS Branko Povše ter vsa občinska vodstva ZKS, SZDL, ZSS, ZZB NOV in ZSMS širšega celjskega območja.

Nagrada za inovacije

Nenehno iskanje proizvodnih izboljšav

Spodbujanje inventivne dejavnosti je trajna in nadvse pomembna naloga združenega dela ter vseh področij človeške ustvarjalnosti, še posebej v času, ko si vsi in vsepovsod prizadevamo za stabilnejše gospodarske tokove. Komisija za inovacije pri občinskem svetu zveze sindikatov Slovenije Velenje in občinska raziskovalna skupnost Velenje sta zato letos že petič razpisali natečaj za najuspešnejše inovacije v občini Velenje v letu 1979.

Prvo nagrado si je med predlogi s področja množične inventivne dejavnosti prislužil s svojim prispevkom MIOMIR PETROVIČ, dipl. ing. elektronike, šef tehnologije elektronike v delovni skupnosti skupnih služb TGO Gorenje.

Njegov inovacijski predlog z naslovom „Četvorka“ predstavlja pomembno kvalitativno novost pri proizvodnji črno-belih in barvnih televizorjev. Kot je predlagatelj zapisal v obrazložitvi, so televizijske sprejemnike pred obnavljanjem proizvodnega procesa usmerjali na klasičnem traku. Te električne nastavitve so končne, zato se je s povečevanjem proizvodnje slabšala kvaliteta nastavitve, povečevalo se je število izločenih televizorjev, ki jih je bilo potrebno popraviti. To ozko grlo so morali nadomeščati z nadurnim in sobotnim delom.

Tak način dela ob tekočem traku je Miomir Petrovič spremenil z oblikovanjem

Miomir Petrovič

delovnih skupin. Delovna mesta, na katerih delajo četvorke, so opremljena z vsemi potrebnimi instrumenti. Delavci v skupini sami uravnavajo delovni ritem, vsi so približno enako obremenjeni, odgovornost za kvaliteto je neposrednejša, močno se je zmanjšal notranji transport, čas izdelave pa se je občutno skrajšal.

Novost je prispevala tudi k doslednejšemu uveljavljanju nagajevanja po delu, ki je s tem odvisno od količine in kakovosti dela v posameznih skupinah. Izračunali so, da s takim načinom dela prihranijo 8.750.000 dinarjev letno. Miomir Petrovič takole označuje svojo inovacijo:

„Ta inovacija se ni rodila iz želje po iskanju novosti, marveč preprosto iz prizadevanj za reševanje problemov, ki so se pojavljali v proizvodnji televizorjev. Ta inovacija ni osamlje-

na in ni samo moje delo. Za njo so sodelavci v oddelku tehnologije opravili še nekaj drugih izboljšav. V starem načinu proizvodnje televizorjev je vsak delavec opravljal le eno operacijo, da je bilo delo čim bolj preprosto. Cela linija je bila preveč odvisna od enega, ki je morda slabo delal, odvisnost je bila zato prevelika. Gorenje je tovarna, kjer se vsak želi dokazati s svojim delom, delavcem pri televizorjih pa je to omogočil prehod s klasične serijske na skupinsko oziroma bolj individualno delo. To je seveda zahtevnejše in zato so se na začetku kazali pomisleki, ali bodo nekvalificirani delavci to zmogli opravljati ali ne. Po trimesečnem delu s poskusno skupino, ki smo ji za trud vsi zelo hvaležni, se je pokazalo, da smo na pravi poti. Delavci so hitro obvladovali nove metode dela in jih z veseljem sprejeli. Najprej smo četvorke organizirali v oddelku končnega umerjenja, po ugodnih rezultatih analiz, ki smo jih tukaj opravili pa nato različno velike skupine tudi v vseh ostalih oddelkih v proizvodnji televizorjev. Načrtujemo, da bomo delo v skupinah organizirali tudi v proizvodnji drugih naših programov, zlasti glasbenih centrov. Delo v Gorenju je tako, da nas ne prestopa sila k raziskovalnemu delu, k izboljšavam in iskanju rešitev za vprašanja, ki se pojavljajo v proizvodnji,“ je o inovaciji „Četvorka“ povedal njen avtor Miomir Petrovič.

J. Krajnc

Šmartno ob Paki

Teden kulture mladih

Kulturno društvo Oskar Hudales, ki deluje na osnovni šoli Bratov Letonje v Šmartnem ob Paki, je v zadnjih dneh aprila pripravilo „Teden kulture mladih.“ S prireditvami, ki so jih na šoli organizirali v teh dneh, so počastili rojstni dan maršala Tita, dan osvobodilne fronte, praznik dela, 70-letnico rojstva tovariša Edvarda Kardelja, 35-letnico svobode in praznik krajevne skupnosti Šmartno ob Paki. S tednom kulture so mladi kulturniki šmarške šole želeli predstaviti tudi delo društva in svoj namen takole opredeliti: „Želimo, da dan ne bi bil enak dnevu, da delavec na svojem delovnem mestu ne bi poznal samo delo, učencev v šoli samo učenje, marveč da bi bil kak dan lepši, bogatejši, da si bomo znali poiskati čas tudi za uživanje kulturnih dobrin.“

Teden kulture so pričeli s krajevno prireditvijo Naša beseda 80, na kateri so se predstavili mladinci osnovne organizacije ZSMS Šmartno ob Paki s svojo poezijo ter z likovno razstavo slikarskih del Petra Matka in Andreja Krevzla. Osnovnošolci pa so zaigrali igrice Jazbec ne jezi se ter Janko, Metka in Pavliha. Šolarji s predstavo Jazbec ne jezi se in mladinci z likovno razstavo so se uvrstili tudi na občinsko in področno srečanje Naša beseda 80. Mladi kulturniki z osnovne šole Bratov Letonje so nato gostovali v delovni organizaciji Vino Šmartno ob Paki in v temeljni organizaciji Gradbeni elementi TGO Gorenje v Gorenju. V obeh kolektivih so pripravili tudi razstavo likovnih izdelkov. Člani šolske folklorne skupine so s svojimi plesi popestrili kulturni program ob sprejemu zvezne štafete v Šmartnem. Posebej zanimivo pa je bilo srečanje učencev z nekdanjimi borci, ki so jim pripravili nadvse zanimivo šolsko uro. V tednu kulture mladih so učenci šmarške šole izdali še 3. številko glasila Utrinki in pripravili lutkovno predstvo z naslovom Pomladna pravljica.

„Želimo, da bi teden kulture mladih postal tradicionalna prireditev v naši občini, ki ne bi vključevala le osnovnošolcev, marveč tudi vse osnovne mladinske organizacije v krajih in delovnih organizacijah, saj bi se tako prireditev upravičila svoje ime in namen. Na naši šoli imamo zelo

razvejano kulturno dejavnost, ki je porok, da se bo amaterska kultura v Šmartnem uspešno nadaljevala z mladim rodом. Zavedamo se, da le ustvarjalno delo in s tem prispevek posameznika družbi, določa pravo vrednost človeka. Na

poti svobode, miru in napredka, kot jo je začrtal tovariš Tito, moramo vztrajati in se za te cilje tudi boriti,“ sporočajo mladi kulturniki društva Oskar Hudales iz Šmartnega.

J. K.

Izvršni svet skupščine občine Velenje

Delegatska vprašanja in odgovori

Izvršni svet skupščine občine Velenje je posredoval za ob-
javo odgovore na vprašanja delegacij skupščine občine Velenje.

Delegacija krajevne skupnosti Ravne

Vprašanje:

Občinsko cesto IV. reda Šostanj—Ravne vzdržuje KOC Velenje. V asfaltni izvedbi je bila modernizirana leta 1970 z otvoritvijo za občinski praznik 8. oktober v Ravnah. Do danes so se na cesti pojavile večje okvare, ki so vzrok naraslega prometa, kar prej ni bilo predvideno (redni avtobusni promet, tovorni prevozi itd.). Sedaj je cesta v zelo slabem stanju. Na nekaterih odsekih se asfalt močno krši in lomi. Letos je te poškodbe začelo popravljati podjetje KOC z nasipavanjem gramozu. Ker vemo, da je predvidena obnova in razširitev desnega kraka ceste, nas zanima, kaj misli cestno podjetje s to cestjo: ali jo gramozirati ali pričeti z obnovo. To vprašanje posredujemo po sklepu zbora občanov z dne 23. 3. 1980.

Odgovor:

Po potrjenem planu SKIS-a za leto 1980 ni predvidenih nobenih sredstev za obnovo oziroma rekonstrukcijo občinske ceste IV. reda Šostanj—Ravne. KOC Velenje, kot vzdrževalec občinskih cest, bo cesto vzdrževal v najnujnejšem obsegu tako, da bo cesta prevozna.

V srednjeročnem planu 1981—1985 je SKIS predvidel del obnove oziroma obnove te ceste, vendar pa bo dolžina obnove odvisna od razpoložljivih in zagotovljenih virov finančnih sredstev. (Odgovor je pripravila strokovna služba SKIS.)

Delegacija krajevne skupnosti Velenje—Šmartno

Vprašanje:

S kakšnim in od koga izdanih pooblastilom je napravila pristojna sanitarna inšpekcija služba skupščine občine Velenje v časopisu objavljeni odgovor mimo neposredno prizadete krajevne skupnosti Škale in občinske komisije za varstvo okolja. Odgovor, da je omenjena objava »novinarska raca« odklanjamo, ker objava v časopisu »Delo« ni bila demantirana.

Delo je 11. 3. 1980 objavilo:

»V radgonskem ozdu Gorenje—Elrad so že dalj časa v zadregi, kam spraviti velike količine blaga, ki ostane po filtriranju v čistilnih napravah in je zasičeno z nevarnimi strupenimi snovmi. Sedaj pa so tudi to uredili. Za ljudi in živali nevarne odpadke, ki bi lahko prišli tudi v podtalnico, bodo po dogovoru s sanitarno inšpekcijo velenjske občine in pristojnimi službami Gorenja odslej odvažali v Velenje, kjer jih bodo odlagali na posebej zavarovano odlagališče.«

Odgovor:

OZD »Gorenje« — Elrad, je prosila za enkratno odlaganje 25 m³ mulja iz čistilne naprave, ker se nima končnega svojega odlagališča. Glasilo za odlaganje je bilo podano na osnovi strokovnih posvetov med skupščino občine Velenje — oddelek za gospodarstvo, TGO »Gorenje« in »Gorenje—Elrad«.

Za odloženi mulj je »Elrad« predhodno predložil izvid o kemični preiskavi, kateri nedvomno izkazuje, da so odloženi odpadki v celoti neškodljivi. Ti podatki so bili ponovno analizirani v laboratoriju CCN »Gorenje« in so pokazali točnost navedb. Razlike med kemično strukturo odpadkov iz »Gorenja« in »Elrada« praktično ni.

Članek v »Delu« z dne 11. 3. 1980 samo z inicialkami podpisane avtorja je strokovno v celoti zmoten in ga ni mogoče tolačiti kot uradnega.

Vse na območju občine Velenje prisotne OZD so na sestankih zaradi odlagališč večkrat izrazile zahvalo oddelku za gospodarstvo za aktivno, konstruktivno pomoč in prizadevanje za končno, zadovoljivo ureditev predmetne problematike.

(Odgovor je pripravilo »Gorenje« — tozd Vzdrževanje.)

Delegacija REK—DSSS SOZD

Vprašanje:

Koliko je bilo do sedaj izdvojenih finančnih sredstev za izgradnjo zaklonišč v občini Velenje in kako so se ta sredstva uporabila.

Odgovor:

V času 1974—8. 4. 1980 je bilo na računu sredstev za izgradnjo zaklonišč zbranih 13.831.561,20 dinarjev. Od tega zneska so bila namensko izločena sredstva za sofinanciranje zaklonišč v krajevni skupnosti Velenje—Desni breg (vrtec Tinkara) in v domu za varstvo odraslih Velenje v znesku 2.300.000,00 din. Po sklepu izvršnega sveta skupščine občine Velenje pa so bila podvojena sredstva (kredit) še skladu za negospodarske investicije za zaklonišče v IV. osnovni šoli Velenje in skladu za financiranje potrebe SLO za adaptacijo Doma SLO v Velenju v skupnem znesku 4.500.000,00 dinarjev ter vrnjena sredstva TES — Šostanj za graditev lastnih zaklonišč v znesku 700.000,00 din, ostanek 6.908.720,70 dinarjev pa bo potrebno še vrniti.

(Odgovor pripravil oddelek za LO)

Jaka Grčar

Še vedno zvest kolektivu

Pred prvomajskimi prazniki so v prostorih sejne sobe sodra REK Velenje predstavniki samoupravnih organov in druž-

benopolitičnih organizacij pripravili sprejem najstarejšemu članu ter predsedniku delavskega sveta RLV Jaku Grčarju.

Ob letošnjem prazniku dela 1. maja je Jaka Grčar slavil 80. rojstni dan. Kljub visoki starosti pa je Jaka še vedno pravi korej, jak. Njegova delavska roka tudi sedaj ne počiva. Že 21. leto honorarno opravlja delo hišnika poslovnih zgradb skupnih služb.

V mladosti je moral prehoditi lep kos sveta. Za goli obstanek, za kos kruha je spoznal mnoge dežele. „Ko mi je bilo dvaindvajset let, sem šel najprej v Francijo, potem na Nizozemsko in nazadnje sem delo našel še v Srbiji. Povsod pa sem delal kot „knap“.

Takoj po začetku druge svetovne vojne sem bil interniran v Nemčijo, kjer sem preživel vsa vojna leta,“ nam je pripovedoval. Po končanih hudih časih se je vrnil v domovino in se zaposlil na Rudniku lignita Velenje, kjer je dočakal tudi upokojitve.

Prva povojna leta so terjala od vseh ogromno naporov. Pa tudi delo v jami ni bilo lahko.

Edino orodje, ki so ga takrat rudarji poznali, je bil kramp, lopata, „šremer“, zasekač, šele kasneje so delali s svetri. Pa danes. Rudarji pritiskajo samo na gumbe,“ je pripomnil, „zato je tudi proizvodnja večja kot smo jo zmogli mi.“

Jaka se spominja vseh pomembnih letnic. Tako tistih, ko je hodil s trebuhom za kruhom, kot tudi tistih, ko so v naši domovini delavci šele začeli orati ledino delavskemu samoupravljanju. Le kako se teh tako pomembnih letnic ne bi spominjal, saj je vodil zapovrstjo tretji delavski svet

na Rudniku, to je od leta 1952 pa do konca maja 1953. „Glavna naloga prvega delavskega sveta je bila zavreti staro miselnost in se pošteno lotiti izobraževanja, „knapa“. Napeli smo vse sile in uspeli smo,“ je dejal Jaka ob koncu pogovora.

(L. O.)

Ob visokem jubileju mu je sedanjí predsednik delavskega sveta RLV Jože Aljaž izročil skulpturo iz lignita „Na odkopu“ delo Jureta Krežeta in se mu zahvalil za njegov prispevek pri razvoju samoupravljanja.

naš čas

»NAS ČAS«, glasilo SZDL, izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje, p. o. Velenje, Foitova 10. »NAS ČAS« je bil ustanovljen 1. maja 1965; do 1. januarja 1973 je izhajal kot štirinajstrednik »ŠALEŠKI RUDAR«, kot tednik pa izhaja »NAS ČAS« od 1. marca 1973 naprej.

Uredništvo: Marjan Lipovšek (Direktor in glavni urednik), Stane Vovk (odgovorni urednik), Jože Krajnc, Janez Plešnik, Boris Zakošek, Mira Zakošek ter Vlado Besednjak (likovanje).

Izhaja ob petkih — Uredništvo in uprava 63320 Velenje, Foitova 10, poštni predal 89, telefoni (063) 850-087, 850-316, 850-317. Brzojavni naslov: Informativni center Velenje.

Cena posameznega izvida 5 dinarjev, letna naročnina 210 dinarjev (za inozemstvo 420 dinarjev).

Žiro račun pri SDK, podružnica Velenje 52800-603-38482.

Grafična priprava in tisk: ČGP Večer Maribor.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Za »NAS ČAS« se po mnenju Sekretariata za informacije izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, številka 421-1/72 od 8. februarja 1974 ne plačuje temeljnega davka od prometa proizvodov.

Občinska konferenca ZKS Velenje

Podružbljanje obrambnih in samozaščitnih aktivnosti

1. maja je zasedala občinska konferenca zveze komunistov Velenje. Obravnavala je naloge komunistov v splošni ljudski obrambi in družbeni samoodržnosti, sprejela je spremembe in dopolnitve statutarnega sistema organiziranosti in delovanja občinske organizacije ZKS Velenje ter odločila, da bo 1. seja proučevala volilne konference v Velenju v soboto, 17. maja.

Sicer so na seji sprejeli finančni načrt občinske organizacije ZKS Velenje za leto 1980.

Osnovni namen zadnje seje občinske konference ZKS Velenje je bil realno in celovito razmisлити dosedanje aktivnosti in komponent organiziranosti sistema splošne ljudske obrambe in družbene samoodržnosti, posebej še s stališča,

kako ZK uresničuje svojo vodilno idejopolitično vlogo v sistemu SLO in DSZ. Tako so ocenili aktivnosti komunistov v upravnih organih, v poverjenosti za uresničevanje obrambnih priprav v gospodarstvu in družbenih dejavnostih ter aktivnosti oddelka za narodno obrambo. Govorili pa so tudi o razvoju in problematiki civilne zaštite in teritorialne obrambe.

Komite OK ZK je pred časom posredoval vsem osnovnim organizacijam ZK ter komitejem za SLO in DSZ v tozidih in krajevnih skupnostih poseben vprašalnik z namenom, da bi spoznali, do kakšne stopnje so v Šaleški dolini podružbljene obrambne in samozaščitne aktivnosti. Tako so bile ugotovitve oziroma odgovori iz vprašalnika

osnova za tisti del razprave na petkovi seji občinske konference ZK Velenje, ko je tekla beseda o tem, do kakšne stopnje so razvite aktivnosti v tozidih in krajevnih skupnostih. Med drugim je bilo ugotovljeno, da je storila ZK v občini Velenje v zadnjem obdobju pomemben korak naprej v prizadevanjih za podružbljanje obrambnih in samozaščitnih aktivnosti, posebej še kar zadeva delo komitejev za SLO in DSZ, pripravljenost na izredne razmere ter varnostopolitično ocenjevanje. Seveda pa bo treba v prihodnje, tako v tozidih kot v krajevnih skupnostih, še okrepiti aktivnosti na področju obrambnih priprav, zlasti kar zadeva obrambne načrte, njihovo uporabnost, prilagojenost in poenotenost itd.

Poročila odgovornih nosilcev organiziranega sistema splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ter ugotovitve iz vprašalnikov osnovnih organizacij ZK, pa tudi druga

spoznanja, bodo izhodišče za pripravo programa dela komiteja OK ZK Velenje in občinskega komiteja za SLO in DSZ za prihodnje obdobje, prav tako pa tudi za aktivnosti OO ZK ter komitejev za SLO in DSZ v tozidih in krajevnih skupnostih. Program aktivnosti občinskih komitejev bo pripravljen do 1. junija; sklepe, stališča in delovne usmeritve pa bo pripravila posebna delovna skupina, ki jo je imenovala občinska konferenca ZKS Velenje na zadnji seji.

S spremembami in dopolnitvami statutarnega sklepa o organiziranosti in delovanju občinske organizacije ZK uveljavljajo tudi v Šaleški dolini načelo kolektivnega vodenja in odgovornosti v občinski organizaciji ZK Velenje. Občinska konferenca ZKS Velenje, katere mandat bo trajal štiri leta, bo štela v prihodnje 50 članov, neposredno izvoljenih v osnovnih organizacijah ZK, njen komite pa 11 članov.

OK ZKS Mozirje

Načelne opredelitve so odveč

Na nedavni volilni in programski seji občinske konference ZK Mozirje so komunisti Gornje Savinjske doline resnično kritično ocenili svoje delo v minulem obdobju. Zlasti nezadovoljni so bili s svojim delom v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, precej ugodnejša pa je ocena za aktivnost v različnih institucijah političnega sistema. Stanje na tem področju sicer še vedno ni najboljšo, je pa po 5. seji centralnega komiteja ZKS bistveno napredovalo. Občinska organizacija ZK je v minulem obdobju veliko dela namenjala organizacijski in kadrovski krepitvi zveze komunistov na terenu. Tudi uspehov ne manjka, zato so lahko s ravni demokratičnih samoupravnih odnosov v krajevnih skupnostih in z delom socialistične zveze zares zadovoljni. Manj pohvalnih besed pa je bil deležen odnos osnovnih organizacij, zlasti tistih iz združenega dela, do potrebe množičnega delovanja komunistov v socialistični zvezi in v krajevnih skupnostih. Na tem področju bo potrebno marsikaj popraviti.

Načelne opredelitve, da morajo komunisti delovati znotraj političnega sistema so premalo in zaradi svoje abstraktnosti ne zagotavljajo dejanske aktivnosti. Zato bo treba okrepiti vlogo komunistov v organizacijah političnega sistema. Le tako bodo namreč uspeli dejansko uresničiti idejopolitično vlogo zveze komunistov in preprečiti nekatera izkrivljanja, pa naj ta

nastajajo zaradi vpliva drugih sil, ali pa zaradi neznanja in nepoznavanja družbene stvarnosti.

V zadnjem času se je precej okrepila tudi raven demokracije v celotnem delegatskem sistemu. Na to sta v veliki meri vplivala delovanje komunistov in organov ZK ter proces stalnega družbenopolitičnega usposabljanja in osveščanja delegatov. Nedorečenosti je seveda še precej. Med drugim bodo morali v mozirski občini tudi v bodoče veliko pozornosti nameniti delovanju skupščin in krepitvi njihove vsebinske usmerjenosti.

Tudi sicer je nalog na podlagi katerih bodo komunisti Gornje Savinjske doline v bodoče utrjevali politični sistem veliko. Predvsem bo treba okrepiti delovanje delegacij v temeljnih samoupravnih skupnostih in aktivnost komunistov v njih, prav tako pa bo treba zagotoviti večjo prisotnost komunistov v delovanju samoupravnih organov. Vsebinsko bo treba obogatiti delo osnovnih organizacij ZK in ga v večji meri usmeriti v obravnavanje aktualnih družbenopolitičnih in ekonomskih vprašanj. Vsebinsko bo treba okrepiti razprave v skupščinah in demokratičnost odnosov v njih. Predvsem bi bilo treba v večji meri uresničiti aktivno vlogo delegatov in delegacij zveze komunistov v institucijah političnega sistema in spremeniti odnos izvršnih organov, strokovnih služb in upravnih organov do delovanja delegatskih skupščin.

Obnovili dom v Fiesi

Privlačen v vseh letnih časih

V rudarskem Rudarsko elektroenergetskem kombinatu namenljajo delu zaposlenih vsa leta veliko pozornost. Skrb je razumljiva, saj delavci v energetiki spričo težkih pogojev primeren počitek in to zaslužijo. Med različnimi dejavnostmi, ki jih kombinat omogoča za svoje delavce, ena najpomembnejših gotovo predstavlja Rudarski dom v Fiesi, ki letno privlači po tisoč turistov. V zadnjem času so ga nekoliko manj obiskovali, zato se v sestavljeni organizaciji odločili temeljito izboljšati stanje bivanja v njem. Prenovili mnogo privlačnejši je tako tudi prvomajskih praznikov kot prve goste, ki so ga obiskali do zadnjega.

V zadnjem času smo ugotovili, da je med našimi delavci vse manj zanimanja za letovanje v Rudarskem domu Fiesi. Zmogljivi smo napolnili le v konicah leta, to je v mesecu juliju in avgustu, kar pomeni izven sezone pa je bilo letovalo malo članov našega kolektiva. Jasno je, da je krivica pri koriščenju domskih pogojev povzročal na eni strani finančne težave, na drugi pa smo imeli težave z iskanjem zadostnega števila posteljnih mest v drugih hotelih. Zato smo se odločili za organizirano letovanje, ki bo pri nas namreč vedno bolj in je tudi iz leta v leto naraščajoča. Družbeno politične organizacije, samoupravni organi in strokovna služba, ki so letovanje namenili dovolj pozornosti in skušali zagotavljati pogoje, v katerih bo letovanje enako vsakemu članu kolektiva, ki si bi to želel, so zato na naši analizi poiskali vzroke za manjši obisk v Fiesi. Ugotovili smo, da je ta interes možno spodbuditi z obnovo in posodobitvijo objekta. Sklenili smo, da do leta 1981 sezono opravimo obnovo dela, ki naj bi pripomogla k boljemu izgledu doma in k večjemu počutju gostov. Pred letovalno sezono bodo vse sobe v domu opremljene s toplo vodo in grelnimi napravami. V predprazničnih dneh smo pripravili zaključna dela pri posodobitvi počitniškega doma. Vsi so jih v januarju in februarju ob koncu aprila. Prvi del, so ga zato obiskali že ob 1. maju. Eden od lepotev severnega doma, mislim, da ga lahko upoštevamo tako imenujemo, bo v letovalni udobja in dobrega počutja gostov menjal tudi notranja oprema, saj so bili opravljeni vsi pogoji, ki to zagotavljajo. Takovost in pravočasnost dela je bilo potrebnih precej denarjev. Naložba je veljala 7 milijonov dinarjev, sredstva pa so namreč vse delovne organizacije in REK. Prenovitev je bila namreč, saj sodijo topla voda, sanitarije in tuši že med najpomembnejše elemente opremljenosti. Z napeljavo centralnega ogrevanja pa bo možno v domu bivanja v vsakem letnem času. Zato namreč lahko, da bo ta Rudarski dom v bližnji prihodnosti zaradi ureditve sodobnih pogojev, ki bodo omogočale prevoz od

Franc Lenart

Velenja do Fiese že v dobrih dveh urah, mnogo bolje obiskan tudi v nesezonskem času. Tako je tudi prav, saj bi bila velika škoda, če tako lep in urejen objekt ne bi boljše izkoristili. S tem pa dograditev še ne bo končana. Ko bo dokončno izdelan urbanistični načrt zazidave Fiese, bo treba razmisliti tudi o smotnosti izrabe zimskega bazena, kar naj bi ob izgradnji še nekaterih rekreacijskih objektov predstavljalo dokončno podobo tega obmorskega rekreacijskega kompleksa. K temu nas mora pripeljati tudi spoznanje, da je fieska klima izredno ugodna za zdravljenje astmatičnih in drugih podobnih obolenj, ki jih med našimi delavci ni malo. Je pomen obnovitve doma v Fiesi ocenil vodja delovne skupnosti Družbeni standard REK Franc Lenart.

Čeprav se začetek letošnje počitniške sezone zdi še precej oddaljen, so v Rudarsko elektroenergetskem kombinatu že pripravili ponudbo za vse tiste, ki bodo želeli organizirano letovati. Kot v prejšnjih letih, so tudi letos najeli za svoje delavce blizu 500 ležišč za vsako desetdnevno izmeno v juliju in avgustu. Prav toliko pa imajo tudi lastnih zmogljivosti v počitniških domovih in kamp prikolikah. Vse te zmogljivosti so zagotovili v več kot dvajset različnih krajih ob morju in tako omogočili letovanje skoraj vsem, ki si to želijo. Predvidevajo, da bo tudi letos letovalo več kot 8000 delavcev in njihovih družinskih članov. Člani kolektiva in njihovi nezaposleni družinski člani bodo plačali le 40 odstotkov polne ekonomske cene, ostalo pa bodo nadomestili z regresom temeljnih organizacij. Za desetdnevno bivanje v Fiesi bo tako treba odšteti odraslim 880 dinarjev, v drugih hotelih pa le nekoliko več.

„Ocenjujemo, da so to ugodni pogoji in odraz zavednosti, da je rudarjem organiziran oddih potreben. Zato v ta namen potrošena sredstva niso bila nikoli potrata,“ zaključuje Franc Lenart, vodja delovne skupnosti Družbeni standard REK Velenje.

J. K.

Obrat umetnega marmorja

Nove možnosti

V sestavu tozda Gradbeni elementi TGO Gorenje, deluje tudi obrat za proizvodnjo izdelkov iz umetnega marmorja. V tem obratu so doslej proizvajali okenske police in zaključne letve za keramične plošče. Z učinkovitejšim delom potrjujejo Titove zamisli.

Obrat za proizvodnjo izdelkov iz umetnega marmorja je deloval doslej v dokaj težavnih delovnih pogojih. Neustrezni prostori, ki so jih imeli najete na Ljubnem, niso omogočali razširitev proizvodnje in bistveno izboljšanje obstoječe tehnologije. S preselitvijo proizvodnje kuhinjskih elementov iz Šostanja, pa se je odprla idealna možnost za razvoj te dejavnosti. V nezasedene prostore v Šostanju so v rekordnem času, od 17. aprila do 10. maja, prestavili celotno tehnologijo in že pričeli delo.

V obratu je bila doslej letna proizvodnja 100 tisoč tekočih metrov okenskih polic in zaključnih letv za keramične plošče, sedaj pa načrtujejo enak zapleten povečanje proizvodnje na okoli 200 tisoč tekočih metrov. Takšen skok v proizvodnji bo možen s posodobitvijo tega delovnega procesa ter s povečanjem prizadevnosti vsakega delavca. Karel Škrubej, v. d. vodje tozda Gradbeni elementi je dejal, da delavci želijo doseči še boljše delovne uspehe ter z večjim lastnim ustvarjalnim prispevkom in večjo odgovornostjo izraziti priznanje tovarni Titu.

Novi proizvodni prostori pa bodo omogočili tudi uvedbo novih, za trg zelo zanimivih programov. V drugi polovici leta bodo pričeli proizvajati fasadne elemente in elemente nizkih gradenj. V začetku prihodnjega leta pa bodo pričeli s proizvodnjo kopalnice iz umetnega marmorja. Začetna zmogljivost ki pa jo bodo po potrebi zlahka povečali, bo 2500 kopalnic na leto. Te kopalnice bodo proizvajali za znanega kupca.

Novi proizvodni programi bodo zahtevali tudi nove delavce. Po predvidevanjih se bo število zaposlenih povečalo od sedanjih 20 delavcev na 70.

Celoten predvideni razvoj tega obrata temelji na skrbni

raziskavi trga in kot je zatrdil Karel Škrubej ne obstaja nikakršna bojazen, da proizvedenih artiklov ne bi uspeli prodajati.

B. Z.

Društvo gradbenih inženirjev in tehnikov

Z delom potrditi obstoj društva

Ustanovitev društva gradbenih inženirjev in tehnikov sega v leto 1974.

Društvo gradbenih inženirjev in tehnikov Velenje je strokovna organizacija, ki ima to nalogo, da spremlja in vpliva na razvoj gradbeništva, stanovanjske izgradnje ter urbanizma v naši občini. Vanj je vključenih 159 strokovnjakov s tega področja dela. Najvišji organ društva je izvršni odbor, ki ima tri člane. Poleg tega pa deluje še upravni odbor z devetimi člani. Delo društva pa preverja nadzorni odbor, ki ima prav tako tri člane. V društvu pa delujeta še komisija za izobraževanje in strokovne ekskurzije ter komisija za SLO.

Dejavnost društva je dokaj pestra, zanimiva ter obsežna. Letošnji načrt dela zajema teme, kot so urbanizem v občini Velenje s posebnim poudarkom na stanovanjsko izgradnjo, celična gradnja v občini ter računalništvo v gradbeništvo. Člani pa bodo proučili še odpadne vode ter novi

»Čaka nas veliko dela in nalog, ki jih moramo kar najhitreje rešiti,« je dejal predsednik društva gradbenih inženirjev ter tehnikov Mate Blagus.

Jašek na Rudniku lignita Velenje. Komisija za izobraževanje in strokovne ekskurzije bo pripravila

la tudi več strokovnih izletov, na katerih naj bi člani društva pridobivali predvsem operativno znanje. Tako nameravajo v letošnjem letu obiskati termoelektrarno v Šostanju, hidroelektrarno v Čakovcu, luko Koper. Največja želja vseh članov pa je, da bi skupaj s komisijo za gospodarjenje skupščine občine Velenje ustanovili posebno komisijo za izdajo gradbenih dovoljenj ter tako vplivali na razvoj gradbeništva naše občine. S svojimi prizadevanji se vključujejo tudi v dela republiškega društva gradbenih inženirjev ter tehnikov. Ena od pomembnejših nalog, ki čakajo društvo v prihodnjem letu, je navezovanje stikov in izmenjava izkušenj s sorodnimi društvi v občini. Pospešiti pa želijo tudi hitrejši razvoj inovatorstva v delovnih organizacijah občine Velenje. Pri delu se srečujejo predvsem s prostorskimi težavami, ki pa jih bodo, vsaj tako upajo, kmalu rešili in tako še izboljšali svoje delo.

Kdaj naprej?

Dolgo je že tega, ko so se v središču Smartnega ob Paki lotili gradnje objekta, v katerem naj bi poleg trgovskih prostorov bilo tudi več stanovanj. Krajani so z veseljem pozdravili začetek gradnje, posebej tisti, ki že dolgo težko pričakujejo stanovanje. Gradbinci so se dela lotili brž, ko so dokončali sosednji objekt. Stoji le nekaj metrov oddaljen, v njem pa so poleg stanovanj še prostori pošte, zdravstvene postaje in lekarnice. Delo je steklo in kmalu — obstalo. Zataknilo se je pri financiranju poslovnih prostorov. Pričakovati je bilo, da se bo problem kmalu razrešil, zato je tudi žerjav lep čas potrpežljivo sameval na gradbišču in čakal, da ga bodo vendarle uporabili. Če že ne v Smartnem pa vsaj kje drugje. In res so ga odpeljali. Gradbišče je preraslo travo, saj se je neusmi-

ljeno zajedla v betonsko železo, krajani pa so skoraj že obupali. Čeprav skriti za ograjo, so betonski stebri, ki jih kaže tudi naš posnetek, postali krajevna zanimivost. Domačini pa se sprašujejo,

ali bo končno le krenilo in močno upajo, da se bo nov objekt lahko pohvalil z boljšo kakovostjo in uporabnostjo kot osamljeni sosed.

S. K.

9. maja 1945 v Topolšici

Brezpogojna vdaja

Ob 35-letnici osvoboditve

Conski štab je bival v predvojni zdravniški obednici v zdravilišču Topolšica.

V Topolšico, v štab 4. operativne cone, je prišel Löhr s skupino generalov in častnikov 9. maja popoldne. Spremljal ga je Ivan Dolničar, politični komisar 14. udarne divizije.

Kakor hitro so Nemci prišli, jim je kapetan Tone Turnher dal vsakemu po en izvod pisanega razgleda, ki ga je bil sestavljen conski štab in ga ponoči na odseku Šoštanja razdelil nemški vojski. Razgled je bil napisan v nemščini in slovenščini, vseboval pa je sporočilo o brezpogojni vdaji Nemčije.

Politični komisar 4. operativne cone Matevž Hace opisuje v svojih spominih, priobčenih v Narodni armiji 9. maja 1975. leta, srečanje z generalom Löhr.

... V kopališki jedilnici so za črno dolgo mizo sedli na eno stran predstavniki zmagovalcev podpolkovnik Matevž Hace, conski komisar, podpolkovnik Ivan Dolničar in major Petar

— Torej vi ste tisti, ki ste 6. aprila 1941 poslali nemška letala nad Beograd?

Generalu so se zatresle ustnice. Takega vprašanja ni pričakoval. Videti je bilo, da je prestrašen. Imel pa je tudi biti za kaj. Zakaj bil je naš stari znanec, dvakratni okupator. Med okupacijo Bosne in Hercegovine je kot avstrijski častnik služil v Višegradu. V drugi svetovni vojni je z letali prvi odšel nad Jugoslavijo, da bi se zadnji umikal iz nje na čelu balkanske osvojaške vojske. Ko se je nekoliko opogumil, je odgovoril:

— Oprostite, gospod podpolkovnik, povelje svojega vrhovnega poveljnika nemškega rajha Adolfa Hitlerja, sem izpolnjeval samo kot vojak...

In natanko je pojasnil, kako ga je Hitler 3. aprila 1941. leta poklical v glavni stan in mu razložil, da je jugoslovanska vlada s svojim pučem dne 27. marca poteptala besedo. Zavoljo tega jo je bilo treba kaznovati in prav tako vse tiste, ki se upirajo nemški sili. Poglejte zgodaj zjutraj z dodeljenimi vam eskadrilijami, je dejal

V tej zgradbi je bila podpisana brezpogojna kapitulacija

pretiravala, misleč, da bosta s tem sogovornike prestrašila.

Ko je Hace slišal raport, je dejal:

„Dobro... potem napišite vsem tem enotam povelje, naj položijo orožje in izročijo vse tehniko, in sicer brezhibno!“

Löhr je začel taktizirati. Predlagal je, naj bi svoje čete izročil na ugodnejšem kraju, v Celovcu, ker da je tam menda večji prostor za tako vojsko. V resnici je računal, da so tja že prišli Angleži.

V besedo sem mu segel jaz: „Zgodaj zjutraj okoli 07.30. ure ste po pooblaščenih predstavnikih iz odseka Šoštanja, kjer so se vaše enote zgodaj zjutraj še vojskovali z našimi silami, privolili v brezpogojno vdajo. Po pooblaščenih predstavnikih ste zapovedali, da vaše sile ustavijo premikanje in se vdajo. Zdaj pa postavljajte pogoje o nekakšnem ugodnejšem kraju. Ozemlje Štajerske je dovolj veliko, da lahko sprejme vse vaše sile. Naprej ne pojdete niti korak! Razorožitev bo potekala tu!“

Napočil je prelomni trenutek. „Nemški generali so se pomembno spogledali,“ se spominja Hace, nato pa je Löhr poskušal nekaj pletenčičiti:

— Kaj pa, če vendarle pojdemo dalje?

— Lahko poskušate, — toda odgovorni boste za prelivanje krvi. Nenehno smo povezani z glavnim štabom Slovenije in generalnim štabom jugoslovanske vojske in dovolj je, da jim sporočimo, koliko eskadril nam je potrebno. V nekaj trenutkih bodo vaše kolone zasuli...

Löhr je vzdignil roke, kakor da bi hotel zaustaviti ta letala, in stokaje zavpil:

— Ne, nikar tega! Moji vojaki so že dovolj zmrcvarjeni. To ni več potrebno... Glavni poveljnik Jugovzhoda se je sesedel na stol. Bil je strtl...

V conskem štabu smo začeli sestavljati listino o brezpogojni vdaji. Tak je bil konec pogajanj. Löhr je privolil, naj se njegove sile vdajo. Rekel je, da odgovarja, da se bodo nemške sile vdale v popolnem redu. Toda dodal je:

„Ne odgovarjam pa za ravnanje ustaških, četniških in belogardističnih enot. Kolikor mi je znano, le-te mojega sklepa ne bodo sprejele.“ „To je naš problem,“ je rekel Matevž Hace in dodal: „Izvolite, general, podpišite povelje vašim enotam!“

Trenutek je bil dramatičen. General Löhr je stopil k mizi, na kateri ga je čakalo pripravljeno besedilo o vdaji vseh razpoložljivih sil nemške armadne skupine E jugoslovanskim silam.

Richberg je dopolnil izjavo svojega poveljnika in začel naštevati korpuse, divizije in bojne skupine v sestavi armadne skupine E. Oba sta

Marjana Borovnik

Šopek za Tita

Kdove kolikokrat je v teh dneh Marjana Borovnik vzela v roke sliko na kateri je skupaj s predsednikom Titom. In vsakokrat, ko jo pogleda, se nemo vpraša: Kaj ga res ni več? Ali ga res ne bom nikoli več videla?

„Spominjam se tistega srečnega dne v avgustu leta 1958. Rudarsko Velenje je bilo lepo okrašeno. Vsepošod je bilo polno zastav, ki so vihrale Titu v pozdrav. Po cestah so hodili v slovesnih uniformah oblečeni rudarji in se zbirali pred novim jaškom na Prelogah. Tja je tudi mene pripeljala tovarišica. V rokah sem držala velik šopek z rdečimi nageljni. Vsepošod sem slišala samo eno besedico: Tito, Tito.“

Čeprav sem bila še otrok, sem čutila, da je to velika osebnost. Čakali smo ga zelo dolgo.

Postajala sem že nestrpna. Le kdaj bo prišel? Kakšen je, sem spraševala tovarišico. Dan je bil lep, a v mojem srcu strašen nemir. Končno je prišel, vesel in nasmejan. Ljudje so z glasnimi vzkliki in navdušenim ploskanjem pozdravljali njegov prihod. Vsak je hotel biti čim bližje najdražjega

gosta. Nenavadno občutje polno radosti in veselja me prevzemalo, ko sem mu iz sedemletna pionirka izročila šopek rdečih nageljnovečrcev. Pozdrav prebivalcev mesta. Do tedaj sem ga slišala samo na radiu, videla sem le na slikah. Sedaj pa je pred mano in njegova roka krepko stisnila mojo. Bilo je čudovito srečanje in nikoli ne bom pozabila. Skrbno hranim to sliko, ki mi najljepši in najdražji spomin.

Turobne nedelje, najbolj žalostne v svojem življenju, Marjana ne spominja rade. Kajti Titova smrt jo je močno prizadela. „Težko je z besedami povedati to, kar čutim. Ti je bil moj vzornik. Pomnil je domovino, človeka, velikega državnika, heroja. Kar mi morem verjeti, da ga ni več.“

Velika je bolečina, hud udar je to za vse nas. Čeprav njegovo srce prenehalo biti, bo v mojem srcu vedno živo. Vesela sem, da sem mu ob prvem obisku Velenja dala šopek prav jaz,“ je sklenila spomniti na tovariša Tita Marjana Borovnik.

(Iz knjige Petra S. Brajovića: „KONEC DRUGE SVETOVNE VOJNE V SLOVENIJI“)

Milena Demšar-Mihelec

Tito bo vedno živel v naših srcih

Z radostjo v srcu se srečanja s Titom spominja tudi Milena Demšar-Mihelec.

Ko je prišel predsednik Tito leta 1958 prvič na obisk v Velenje, so ga naši občani navdušeno pozdravili. Posebej veseli pa so ga bili tudi vsi mladi in tako tudi pionirji. Vsi so se dobro pripravili na njegov sprejem, na sprejem najljubšega in najdražjega gosta.

Milena Demšar je imela takrat sicer šele osem let, vendar je o predsedniku Titu že veliko vedela. Dejala je: „Že takrat sem spoštovala predsednika

Tita, vendar se velike odgovornosti, pozdraviti sem ga namreč morala v imenu vseh velenjskih pionirjev, niti nisem zavedala. Prav zaradi tega tudi nisem imela treme in sem nalogo opravila prav zaradi tega toliko bolje. O tem priča tudi fotografija, na kateri mi je predsednik Tito podal roko, se prisrčno nasmešnil, to pa so storili tudi vsi ostali. Čeprav sem bila še zelo majhna se mi je vtisnil Titov smehljaj globoko v spomin in prav gotovo ga ne bom pozabila. Tito me je takrat pobožal tudi po laseh.“

Milena se je pomembnosti srečanja s Titom zavedala v bolj, ko je odrasčala. Vedno bolj je postajala na to ponosna in ta dogodek obudila vsakič, ko je Tito spet prišel na obisk v Velenje. „Naša mladost bila prežeta s Titovimi obiski. Veselili smo se srečanj z njim in vsakič, ko je prišel med nas, smo ga pozdravljali z iskrenim navdušenjem.“

Vest o tem, da smo ga izpustili, bili nas je hudo pretresla, to občutimo tudi kot konca nekega obdobja, konca mladosti, ki je bila lepa, lepa Titom. Toda Tito bo vedno živel v naših srcih.“

Poleg spominske plošče bo odslej spominjala na ta zelo pomemben logodek tudi spominska soba, ki jo urejujejo v zgradbi.

Za trenutek je bilo vse tiho. Löhr je nemo buljil v tla. Nato se je obrnil k tolmaču dr. Joži Benigerju, vodji conskega zdravstvenega odseka.

Zahteval je, da se pogovarja z generalom, ker tako menda določajo vojaška pravila. Dobil je odgovor, da je najvišji starešina na Štajerskem trenutno conski poveljnik polkovnik Peter Stante, ki je odsoten, in da so za mizo njegovi najbližji sodelavci, višji častniki, pooblaščen, da se pogajajo. Löhr je na to samo nemočno zmignil z rameni.

„Nato pa sem spregovoril jaz,“ se spominja Matevž Hace, zdaj polkovnik v pokoju in član sveta republike. „Pogledal sem Löhru v oči in ga vprašal naravnost:

Hitler, in porušite Beograd, to uporniško mesto! Spremenite ga v kup razvalin!“

Löhr je končal svojo različico pripovedi o bombardiranju Beograda in nato je bilo spet vse tiho. Menda zategadelj, da bi pretrgal zaslivanje, je spregovoril njegov načelnik štaba general Richberg. Prosil nas je, naj bi jih izročili Rusom. Ko sem mu odgovoril, da so ujetniki jugoslovanske vojske in da bodo ostali, se je vljudno nasmešnil in videti je bilo, da je zadovoljen.

Potem je Hace vprašal Löhra, koliko vojakov je pod njegovim poveljstvom.

Glavni poveljnik Jugovzhoda je pogledal svojega štabnega načelnika in odgovoril, da okoli 300.000, od teh 200.000 na Štajerskem.

Richberg je dopolnil izjavo svojega poveljnika in začel naštevati korpuse, divizije in bojne skupine v sestavi armadne skupine E. Oba sta

Tito v Gornji Savinjski dolini

Bil je tako prijazen z nami

Neusmiljeno teče čas svojemu neskončnemu cilju naproti. Dogodki drviyo mimo nas, nekateri neopazno, drugi se nam globoko vtisnejo v spomin, pa s časom vendarle zbledijo. Najgloblje vtisnjeni le navidez. Pridejo trenutki, ko spomini privrejo na dan, nepričakovano živo in presenetljivo silovito. Prvi med temi so spomini na tovariša Tita, na njegove besede, pogled, na stisk roke, na srečanje z njim.

Občutke veselja, sreče in ponosa je nedoumljiva resnica pretakala z osuplo žalostjo, z bolečino, ki je, namesto nekdanjih solz sreče, iz srca pognala solze žalosti. Veličina srečanja z njim je nemara doumljiva šele danes.

»Ne, ne danes, ni besed, žalost jih ne spusti na plan, morda kdaj drugič...« in tišina, da bi slišal solzo, ki se je utrnula po licu. Leto 1952 je, ni se zvrstilo 28 pomladi med tem. Preživ je spomin Plesnikove Jerce iz Logarske doline, tako živ, da so besede premagale tesnobo, spojene s solzami so stekle...

»Lep dan v avgustu je bil. Močno vznemirjena sem v kuhinji pripravljala vse potrebno za obisk. Nisem vedela za koga, le slutila sem. Po cesti je prišla kolona vozil in vest je v hipu treščila med nas. Morda jo je povedalo srce. Tito! Zelela sem steči k cesti, se mu kar se da približati, na neposredno srečanje z njim se pomislila nisem. Pa nisem stekla, ostala sem v kuhinji in ga kaj kmalu zagledala pred vrati. Za hrbtom sem slišala, da ga mora nekdo sprejeti in povabiti v hišo. Drugih v kuhinji ni bilo, torej naj ga jaz. Upirala sem se, pa ni pomagalo. Potisnili so me pred vrata, pred Tita. Obstala sem, nelagodnost pa so v hipu razblinile Titove besede: »Gospodinja, me sprejmete v vašo hišo?« in sproščen, pomirjujoč smeh.

Znotraj je beseda hitro stekla, z očetom, mamo, s spremljevalci. O vsem, največ o lovu. Hrano so imeli svojo, mi pa smo jim med drugim ponudili domačo pito. Ko sem jo pripravljala je Tito dejal spremljevalcu: »odpegljala jo bova v Beograd«, mene namreč, zaradi dobre pite.

Pri kosilu me je povabil naj sedem k njim, spijem kozarec in jem pri omizju. Pristopila sem, popila kozarec vina, prisedla nisem, nisem si upala, pa tudi lačna nisem bila, le srečna. Šele danes vem, kako je bila sreča velika, šele

Posnetek, ki je več kot dragocenost za vse Plesnikove

neizmerna žalost jo je ovrednotila.

Pozneje so se pred hišo še slikali, povabil jih je tovariš Tito in slike so danes lep, najdražji spomin.

Tudi na sedanji Plesnikovi domačiji, takrat so jo ravno dograjevali in so bili v njej ljudje iz spremstva, se obiska živo spominjajo. Pred dnevi so opravljali vsakdanja drobna dela, nekako podzavestno, da nekaj počnejo. Posedli so brez besed in molk je zavladal v kuhinji. Gospodar Franc in žena Mara sta pripovedovala, kratko, s prekinjavami, besed nista izbirala, le s težavo sta jih izgovarjala. Lep spomin je globoka žalost le preveč obremenila.

»Za visok spomin smo zvedeli dan prej. Nihče ni dejal kdo pride, sami pri sebi pa smo si le mislili, iskreno upali. Drugega dne, okrog 9. ure je bilo, smo opazili kolono vozil in takoj, spoznali Tita. Naša tiha pričakovanja so se uresničila. Sprejeli smo ga v naši takratni domačiji. Beseda je hitro stekla. Tito se je podrobno zanimal za naše življenje in delo, pogovarjali smo se o številnih vsakdanjih opravilih, uspehih, težavah. Tarnali smo zaradi ceste in kaj kmalu zatem smo jo dobili. Največ so se pogovarjali o lovu. Tovariša Tita je ta tema najbolj pritegnila. Zanimal se je za pogoje lova, za divjad, za vse kar je v zvezi z lovom. Beseda je dala besedo in Tito je očeta povabil, da se preiskusita, kdo je boljši strellec. Naš oče je dobro streljal,

vendar Titu ni bil kos, naš gost je pokazal, da orožje mojstrsko obvlada. Dan je kar hitro minil. Otrokom je Tito izročil darila, slikali smo se z njim, lep pa je bil tudi prizor, ko so Tita obkolili otroci, mislim, da so prišli na izlet iz Prebolda, veselo se je pogovarjal z njimi in jim delil bonbone. Po kosilu in malici so se poslovili, nam so ostale slike in lep, pa danes tako boleč spomin.

V Robanovem kotu je pomlad napočila šele sedaj, zato dela ne manjka, pa tudi tukaj smo posedli za mizo in tudi tukaj besede kar niso mogle na dan. O obisku smo se sicer že večkrat pogovarjali in si ogledovali album, vendar je bilo tokrat vse drugače. Počasi sta se Robanova gospodinjca le razgovorila.

»Čudovit je bil ta dan v avgustu leta 1968. Tovariš Tito je prišel na enodnevni oddih v Robanov kot, povabili smo ga v domačo hišo, pred vrati mi je stisnil roko, pogostil sem ga z domačim žganjem. Pozneje smo posedli na vrt pred hišo in se pogovarjali. Pogostili smo ga z domačimi jedmi, s svežim kruhom, domačim žlodecem in sirom, z medom, tovariš Tito je pil tudi mošt in z vsem je bil zadovoljen. Zanimalo ga je naše življenje in delo v teh lepih, pa vendar za delo težkih pogojih. Marsikaj nas je povprašal, tudi svetoval. Tudi sproščenosti ni manjkalo. Zaigrali smo mu na citre, všeč mu je bil njihov

glas, zapeli smo in veselo je zaploskal. Veliko se je sprehajal okrog s fotoaparatom v roki, skrbel je za svojega čudovitega psa in se igral z njim.

Bil je navdušen. Sam je dejal, da je to eden tistih dni, ko se lahko sprosti, se tudi v mislih oddalji od nešteti obveznosti, uživa in si odpohuje. Navdušen je bil nad Robanovim kotom, nad njegovo lepoto in mirom. Podal se je tudi na našo planšarijo, si ogledoval okoliška ostenja, veliko slikal in se veselil. Beseda je vseskozi največ tekla o lovu, tudi tokrat se je izkazalo, kako rad ima naravo, kako navdušen lovec je. V nekem trenutku je nam in svojim spremljevalcem, med njimi je bil tudi tovariš Kardelj, kar očitajoče dejal: »Vi lovite v takšni lepoti, mene pa ne povabite.« Zaželel si je, da bi kdaj tukaj lovil in obljubil je, da se bo še vrnil. Lep dan je bil takrat v Robanovem kotu, za nas nepozaben.

Ne moremo verjeti, da ga ne bo več, da je umrl. Kakorkoli je smrt sestavni del življenja, je to izguba, ki je ne moremo dojeti. Pogrešali ga bomo, pretreseni smo tudi zato, ker smo ga imeli priliko približe spoznati, tako prijazen je bil z nami. Zahvalil se nam je za gostoljubje, pisali smo mu za novo leto in on nam. Sedaj ostaja le spomin, prelep in preboleč hkrati. Tito. Odveč so besede...

J. P.

V Robanovem kotu je pogled poletel na visokogorska lovišča, na Ojstrico, povsod naokrog

Jože Kandolf

Vedno se bom zavzemal za uresničevanje njegovih poti

»Bilo je leta 1968. V Velenju smo se pripravljali na proslavo Štajerska in Koroška v revoluciji. Vse priprave so potekale nadvse skrbno, saj smo vedeli, da bo prišel na proslavo tudi tovariš Tito. Tako je začel pripovedovati o svojem preživetem dogodku Jože Kandolf, danes zaposlen na občinskem sindikalnem svetu, ko je doletela čast, da je kot mlad rudar izrekel dobrodošlico najdražjemu gostu, tovarišu Titu ob njegovem obisku v Velenju.

Jože Kandolf je bil tedaj zaposlen na rudarskem šolskem centru kot inštruktor v jumi. Nekega dopoldneva so dejali, da bo kot mlad delavec rudar iz neposredne proizvodnje izrekel dobrodošlico tovarišu Titu ob prihodu na svečano tribuno. Dejali so mu tudi, da mu je to priznanje za prizadevno delo v mladinski organizaciji ter drugih področjih samoupravnega in družbenopolitičnega delovanja.

»Skoraj mi je zastalo srce. Nisem mogel verjeti, da je ta čast doletela ravno mene. Do bil sem pozdravni govor, karerega sem se naučil na pamet. Z veliko nestrpnostjo sem pričakoval nato 27. april.

Bil je lep sončen dan. Na Titov trg so se že veliko pred začetkom proslave zgrinjale množice iz vse Slovenije. Ura prihoda tovariša Tita se je hitro približevala. Naenkrat je

zavreščalo med ljudmi, dolga kolona avtomobilov se je ustavila za zgradbo občinske skupščine. Tovariš Tito je najprej odšel s spremstvom v občinsko dvorano, nato pa je prišel na trg, ki nosi njegovo ime, kjer je pregledal častno enoto. Skupaj z drugimi predstavniki sem na prihod najdražjega gosta čakal na tribuni. Na tribuni so tovariša Tita najprej pozdravili pionirke in pionirji, takoj za tem pa sem stopil pred mikrofon, se obrnil proti njemu in ga pozdravil v imenu vseh delovnih ljudi in občanov Slovenije in seveda naše občine.

Po pozdravnem govoru sva si s tovarišem Titom podala in stisnila roki. Tega trenutka ne bom nikoli pozabil. Med potekom proslave sem nenehno strmel v tega velikana naše revolucije, katerega sem takrat edinkrat videl iz takšne bližine. Ta dogodek se je globoko vtisnil v moj spomin in od tistega časa si tovariša Tita vselej predstavljam kakršen je bil in vidim njegov značilen nasmeh. Takšen bo tudi vedno ostal v meni.

Sedaj, ko našega nadvse cenjenega in dragega predsednika Tita ni več med nami, se ponovno zavedam pomembnosti tega srečanja z našim največjim vzornikom. Zelo me je pretreslo, ko sem zvedel, da je tovariš Tito umrl, vendar mi je ostal v srcu in se bom vedno zavzemal ter boril za uresničevanje poti, ki nam jo je začrtal.

Po oddihu v Robanovem kotu je tovariš Tito obiskal že nazarske lesarje

VELENJE

SREBRNI ZNAKI ZVEZE SINDIKATOV

**MIRA
VIDEČNIK**

zadnjem obdobju tudi v organih krajevne skupnosti Velenje — Center Desni breg. Vseskozi je s svojo družbeno-politično aktivnostjo vplival na sodelavce in razvoj samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v Vegradu.

**ANKA
MELANŠEK**

Končala je pedagoško akademijo. Zaposlena je na osnovni šoli Anton Aškerc Velenje kot vodja za splošne in gospodarske zadeve. Od leta 1968 je članica zveze komunistov. Njena pot družbeno-političnega udejstvovanja se je začela že zelo zgodaj. Opravljala je vrsto odgovornih samoupravljalških in družbenopolitičnih nalog. Bila je predsednica osnovne organizacije zveze sindikatov na osnovni šoli Anton Aškerc, sedaj pa že drugi mandat opravlja odgovorno funkcijo predsednice konference osnovnih organizacij zveze sindikatov na VIZ Velenje.

S svojim poštenim, nesebičnim delom in drugimi osebnimi kvalitetai je prispevala kot sindikalni aktivist velik delež k nadaljnjemu razvoju socialističnih samoupravnih odnosov.

**LJUBENKO
SUPIČ**

Po poklicu je organizator in je končal višjo šolo za organizacijo dela. Ves čas dela v Vegradu kjer je aktivno deloval v organih upravljanja in v družbeno-političnih organizacijah.

Bil je večkrat izvoljen za člana izvršnega odbora osnovne organizacije zveze sindikatov, bil je predsednik osnovne organizacije zveze sindikatov v tozdu Gradnje, predsednik raznih komisij itd. Ima velike zasluge za vključevanje delavcev iz drugih republik v samoupravno in družbeno-politično življenje.

Aktiven je bil v organizaciji ZK, katere član je od leta ter

aktivistov, zavzemal se je za takšno vlogo tozdu, kot je opredeljena v ustavi in ZZD, veliko je prispeval svojo aktivnostjo k utrjevanju razvoja samoupravljanja in medsebojnih odnosov v tozdu, bil je aktiven v raznih komisijah, dvakrat zapored izvoljen za predsednika osnovne organizacije zveze sindikatov. Član zveze komunistov je od leta 1971.

**ANTON
PUST**

Od leta 1971 je zaposlen v delovni organizaciji ESO — tozdu Strojni obrati. Ob delu je študiral in končal srednjo tehnično šolo.

Zaradi njegove vsestranske aktivnosti so ga delavci kot svojega predstavnika večkrat izvolili v razne organe sindikata in samoupravljanja.

Med drugim je bil predsednik konference osnovnih organizacij zveze sindikatov v tozdu Strojni obrati, na zadnjih volitvah pa so mu zaupali odgovorno funkcijo predsednika konference osnovnih organizacij zveze sindikatov v delovni organizaciji ESO. Še posebno se je angažiral pri krepitevi in razvoju množične rekreacije delavcev in bil več let predsednik komisije za rekreacijo in oddih. Član zveze komunistov je od leta 1975.

**JOŽE
KRK**

V delovni organizaciji RLV je zaposlen neprekinjeno od leta 1956, po poklicu je elektrotehnik in je sedaj vodja tozda Mehanizacija.

Vseskozi je aktiven v sindikatih in samoupravnih organih. Večkrat je bil izvoljen v vodstva osnovnih organizacij

zveze sindikatov, bil član raznih organov upravljanja, dve leti je bil predsednik koordinacijskega odbora osnovne organizacije zveze sindikatov v SOZD REK Velenje.

Vseskozi se je aktivno zavzemal za uveljavljanje družbeno aktivnih odnosov v elektro gospodarstvu, ustrezno samoupravno organiziranost in krepitev delavskega samoupravljanja.

**FERDINAND
ATELŠEK**

Opravlja dela in naloge mojstra v montaži Hladilnikov. V Gorenju TGO je zaposlen od leta 1959.

Vseskozi se je aktivno vključeval v samoupravno in družbenopolitično aktivnost. Bil je član raznih organov upravljanja, vedno pa je sodeloval pri raznih akcijah sindikata.

Vseskozi je bil priden in vesten delavec.

**EDO
URANJEK**

Zaposlen v ESO tozdu Elektroobrti. Po poklicu je elektrotehnik, opravlja dela in naloge vodje priprave dela in razvoja.

Že dolga leta je aktiven družbenopolitičen delavec v zvezi sindikatov in zvezi komunistov ter v raznih organih samoupravljanja.

Je član občinskega sveta zveze sindikatov Velenje, njegovega predsedstva ter predsednik organizacijsko kadrovske komisije pri občinskem svetu zveze sindikatov Slovenije Velenje.

**PETER
KRAPEŽ**

Zaposlen je v SDK, na delovnem mestu pomočnika direktorja ekspoziture. Je aktiven družbeno-političen delavec na raznih področjih samoupravnega in družbeno-političnega življenja. Od leta 1962 je član ZK.

Vselej je pripravljen pomagati pri razreševanju problemov delovnih ljudi in občanov, aktiven na področju kulturnega življenja v občini, je predsednik kluba samoupravljalcev. Od zadnje skupščine občinske organizacije zveze sindikatov Velenje pa neprofesionalno opravlja dolžnost podpredsednika občinskega sveta zveze sindikatov Slovenije Velenje. Prav tako je aktiven v raznih komisijah in svetih pri občinskem svetu zveze sindikatov Slovenije Velenje.

**JANEZ
PUKL**

Aktivno je družbeno-politično začel delati v zvezi mladine in bil aktiven ves čas svoje zaposlitve v organizaciji združenega dela tako na področju družbenega kot samoupravnega delovanja.

Od leta 1974 je profesionalni sekretar občinskega sveta zveze sindikatov Slovenije Velenje. Njegove aktivnosti v zvezi so preraščale okvire normalne dolžnosti profesionalnega sekretarja in aktivno sodeluje na raznih področjih samoupravnega in družbenopolitičnega življenja v občini Velenje. Poleg aktivnosti v zvezi sindikatov je bil aktiven vsehkozi v raznih družbenih organizacijah.

**Vegrad —
tozdu Gradnje —
Sektor DOM 101**

Osnovna organizacija zveze sindikatov DOM 101 je bila ustanovljena leta 1978, to je v začetku razvijanja proizvodnje prostorskih elementov DOM 101.

Čeprav deluje omenjena organizacija sorazmerno kratek čas, se je v tem obdobju odlikovala z veliko aktivnostjo pri razreševanju vseh problemov, ki so se pojavljali pri razvoju programa DOM 101.

Izvršni odbor je redno spremljal gospodarjenje, organizacijske in razvojne probleme programa, redno opozarjal na pomanjkljivosti ter odločno zahteval hitrejšo razreševanje bistvenih problemov delavcev.

Sindikat v sektorju DOM 101 je veliko prispeval, da ni prišlo do večjih problemov in da vlada v tem sektorju optimistično razpoloženje do nadaljnjega razvoja programa DOM 101.

**Konferenca osnovne
organizacije zveze
sindikatov RLV —
tozdu Mehanizacija**

V okviru konference osnovne organizacije zveze sindikatov RLV — tozdu Mehanizacija delujejo tri osnovne organizacije zveze sindikatov, ki imajo preko 710 članov sindikata, razdeljenih v 27 sindikalnih skupin. Konferenca osnovnih organizacij zveze sindikatov se je skupno z osnovnimi organizacijami zveze sindikatov precej angažirala pri uresničevanju ustavne vloge tozdu, razvijanju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, združevanju dela in sredstev, vključevanju delavcev pri sprejemanju planov, obravnavi periodičnih obračunov in zaključnih računov.

Njihova velika aktivnost se je odražala tudi pri uveljavljanju boljše izrabe delovnega časa, razvijanju delegatskega sistema, razreševanju invalidske problematike, razvoju kolektivnega vodenja in demokratizacije odnosov itd.

**Osnovna organizacija
zveze sindikatov ZZO —
Savinjsko šaleški
zdravstveni dom
Velenje**

Sindikat v savinjskošaleškem zdravstvenem domu je s svojimi aktivnostmi v zadnjem obdobju prispeval velik delež pri razreševanju samoupravnih odnosov v tej temeljni organizaciji oziroma v zdravstvu naše občine na splošno. Rezultati so vidni predvsem v tem, da imajo delavci savinjsko šaleškega zdravstvenega doma Velenje, bolj kot v preteklosti, zagotovljene pogoje samoupravnega in družbenopolitičnega delovanja. Hitreje so se začeli razreševati nekateri problemi zdravstvenega varstva delavcev, bolj prihaja do izraza svobodna menjava dela, izboljšuje se samoupravno in delegatsko delovanje.

Mozirje

PRIZNANJA OSVOBODILNE FRONTE

JOŽICA PURNAT je prejela srebrno priznanje OF za dolgoletno delo v družbenopolitičnih organizacijah in na področju kulture.

Rodila se je leta 1932 v Vipavski dolini, otroška leta pa je preživela na Prihovi. Že kot enajstletna dečica je postala partizanska kurirka in je med vojno že sodelovala pri organizaciji partizanskih mitingov na začasno osvobojenem ozemlju. Leta 1951 je nastopila službo učiteljice v Solčavi, kjer se je takoj vključila v družbenopolitično in prosvetno delo, zlasti v mladinski organizaciji in bila tega leta sprejeta v članstvo ZK. Leta kasneje je bila premeščena v Šmihel, oživila delo mladine in bila najboljša mladinska aktivistka v takratnem šoštanjskem okraju. Še tega leta je nastopila službo v Smartnem ob Dreti in se takoj vključila v delo krajevnega in okrajnega odbora O, delovala je na mladinskem področju in v okrajnem odboru žena združenic.

V letu 1957 je prevzela službeno mesto v Novi Stifiti in tam ostala 18 let. Ves ta čas je živel s krajem in bila z ljudmi vsestransko povezana. Nenehno je delovala na družbenopolitičnem področju in bila nosilec kulturne dejavnosti.

Aktivno je delovala tudi v vodstvih občinskih družbenopolitičnih organizacij. Sedaj živi v Gornjem gradu in tudi tu opravlja vrsto pomembnih funkcij in zadovolitev, le vedno pa je trdno tudi njeno vodilo — ponuditi mladim čimveč znanja in jih vzgojiti v aktivne člane naše samoupravne socialistične skupnosti.

JANEZ ŽAGAR je prejel priznanje OF za delo v družbenopolitičnih organizacijah in za krepitve splošne ljudske obrambe.

Rojen je bil leta 1927. v Ljubljani. Po osvoboditvi se je aktivno vključil v delo mladinske organizacije in SKOJ-a in junija leta 1945 stopil v miličniško službo. Služboval je v raznih krajih in od leta 1951 naprej v Mozirju. Pozneje je bil do leta 1964 komandir postaje milice Mozirje, od takrat do leta 1967 načelnik oddelka za notranje zadeve, od tega leta do lani pa je bil načelnik oddelka za ljudsko obrambo. V vsem tem času je opravljal vrsto drugih pomembnih dolžnosti. Vsa ta leta je bil med najbolj aktivnimi v zvezi rezervnih vojaških starešin. Veliko je prispeval na področju krepitve te organizacije, pri idejno-političnem in vojaškem izobraževanju rezervnih starešin, mladine in

ostalih prebivalcev. Nikoli ni zanemarjal dela v družbenopolitičnih organizacijah in društvi v mozirski krajevni skupnosti in na ravni občine. Največkrat ga srečujemo v obrambnih sredinah, v zvezi komunistov in v socialistični zvezi, pri občinski strelski organizaciji, radio klubu Mozirje, pri izgradnji Savinjskega gaja in drugod.

IVICA KOZOVINC je prejela priznanje OF za delo v družbenopolitičnih organizacijah in pri krepitvi krajevnega samouprave.

Ivica Kozovinc se je rodila leta 1927. v Celju v delavski družini. Med NOB je aktivno sodelovala v mladinskih akcijah proti okupatorju in je bila leta 1944 sprejeta v SKOJ in leta 1948 v ZK. V najtežjih poveljskih letih je kot učiteljica službovala v Lučah, od leta 1950 pa v Smartnem ob Dreti.

Takoj po prihodu v Zadrebko dolino se je aktivno vključila v delo družbenopolitičnih organizacij v kraju in to delo je poleg prosvetno-pedagoškega postalo sestavni del njenega življenja.

Najodgovornejše naloge je opravljala v socialistični zvezi in v skupščinskem sistemu kjer je med drugim predsednica zbora krajevnih skupnosti skupščine občine Mozirje. Vrsto odgovornih funkcij ima tudi v organih upravljanja šole, v zadnjem času pa je bila glavni pobudnik ustanovitve krajevnih organizacij RK in prosvetnega društva v Smartnem.

ANKA ČEPLAK je prejela priznanje OF za delo v družbenopolitičnih organizacijah in za krepitve krajevnega samouprave.

Rojena je bila leta 1924 v Bočni in je bila med vojno internirana v Auschwitz. Takoj po vrnitvi iz internacije se je vključila v družbenopolitično delo v kraju in je nadvse aktivna še danes. Celo vrsto let je bila tajnica krajevnega odbora in pozneje krajevnih skupnosti Gornji grad, vse od ustanovitve krajevnih skupnosti Bočna pa to delo opravlja v svojem kraju. Zelo delavna je tudi v borcevski organizaciji v kraju in na ravni občine, zlasti v sekciji internirancev. Aktivna je tudi v delegatskem sistemu, v prosvetnem društvu in je članica ZK nad 30 let. Priznanje OF je prejela za ustvarjalno in požrtvovalno delo v družbenopolitičnih organizacijah in društvi v krajevni skupnosti in občini.

MARTINA ČOP je prejela priznanje za delo na področju zdravstva in za krepitve organiziranosti Rdečega križa.

Rojena je bila leta 1932 in je že dolgo vrsto let požrtvovalna aktivistka Rdečega križa v kraju in v občini. Njena prizadevanja so bila najbolj izrazita v soseski pomoči ostarelim občanom in mladim družinam, v izobraževanju na področju prve pomoči in pri negi bolnikov na domu. Vsekozi si tudi zavzeto prizadeva, da bi bilo delo Rdečega križa kar najbolj uspešno in vsestransko. Aktivna ni le v dejavnosti Rdečega križa temveč se tvorno vključuje v delo družbenopolitičnih organizacij v kraju in na ravni občine.

JURIJ KLADNIK je prejel priznanje OF za delo v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah.

Vsa poveljska leta aktivno deluje v skupščinskem sistemu, v krajevni skupnosti Ljubno, na področju krepitve narodne zaščite ter v različnih društvi. Vrsto let je bil odbornik občinske skupščine, blagajnik in predsednik krajevnih konferenc SZDL in je sedaj že nekaj let načelnik narodne zaščite v krajevni skupnosti. Tvorno sodeluje v različnih komisijah pri občinskem odboru ZKB NOV Mozirje, zlasti v odboru koroških partizanov. Med drugim je bil leta 1951 ustanovitelj in kasneje predsednik strelske družine na Ljubnem, dolga leta je bil blagajnik in predsednik lovske družine, še danes pa deluje v občinski in regijski komisiji za lovstvo.

JOŽE CELINŠEK je prejel priznanje OF za delo v družbenopolitičnih organizacijah in za krepitve sistema splošne ljudske obrambe. Bil je aktivni udeleženec NOB in v poveljskih letih aktivni oficir

JLA. Vojaške dolžnosti je opravljal vestno in predano o čemer pričajo številna odlikovanja in priznanja. Po upokojitvi je prevzel mesto komandanta občinskega štaba TO v Mozirju. Na tem mestu je dosegel izjemne rezultate, tako pri krepitvi vojaške in moralno-politične usposobljenosti pripadnikov enot TO, kot pri sodelovanju z ostalimi dejavniki v občini. Veliko svojega dela in časa je namenil mladim in v tem času je štab prejel republiško Odličje 22. december, pa tudi sicer se štab ponaša z vrsto priznanj. Jože Celinšek je vedno našel čas in razumevanje za delo z mladimi in jim nesebično pomagal. Tudi delo krajevnih skupnosti Rečica ob Savinji je z njegovim prihodom doživelo pravi preporod na številnih področjih dela in življenja. Še danes je izredno aktiven pri krepitvi sistema splošne ljudske obrambe, v socialistični zvezi in v ZK ter v drugih organizacijah in društvi.

ALOJZ PLAZNIK je prejel srebrno priznanje osvobodilne fronte slovenskega naroda za delo v družbenopolitičnih organizacijah in krepitvi samoupravnih odnosov v kmetijstvu.

Alojz Plaznik, sedaj na dolžnosti poslovnega organa ZKZ Mozirje, je eden od aktivnih družbenopolitičnih delavcev v občini Mozirje. Takoj po končanih študijah agronomije se je delovno vključil v Zgornjesavinjsko kmetijsko združenje v Mozirju, kjer je opravljal več strokovno zahtevnih del in nalog na področju združništva. Ob zahtevnem strokovnem delu v združenju, kjer je bilo potrebno vsakodnevno razreševati številne ekonomske probleme, je vedno našel čas za aktivno vključevanje v

družbenopolitično aktivnost. Z veliko prizadevnostjo in nemajhnimi rezultati je več let aktivno deloval v svetu OK SZDL za družbeno-ekonomsko vprašanja kmetijstva. Deloval je v regijskem aktivu komunistov kmetijskih delavcev, v zadnjem času pa se aktivno udeležuje tudi v skupščinskem delegatskem sistemu.

Nedvomno je ena njegovih največjih zaslug v razvoju kmetijstva v občini v zadnjem obdobju utrjevanje samoupravnega položaja kmetov v kmetijski združenju. Rezultati v razvoju zasebnega sektorja kmetijstva in spreminjanje odnosov na vasi so rezultat večletnega naporov in vztrajnega dela tako v združenju, kot v organih družbenopolitičnih organizacij in skupščine. V ta prizadevanja je Alojz Plaznik že dalj časa vključen kot eden od nosilcev teh prizadevanj. Ves čas je uspešno združeval strokovno delo agronomov in vlogo aktivnega borca za spreminjanje odnosov na vasi ter za vključevanje kmetov v organe SZDL, zlasti še takrat, ko so tekla razprave in pomembne družbene odločitve s področja kmetijstva.

S takšnim delom in aktivnostjo je krepil vlogo SZDL kot najširše demokratične osnove političnega organiziranja občanov in pomembno prispeval k hitrejšemu uresničevanju novih družbeno-ekonomskih odnosov na vasi.

OSNOVNA ŠOLA GORNJI GRAD je prejela srebrno priznanje za vzorno vključevanje v življenje in delo krajevnih skupnosti.

Vsaka osnovna šola teži k temu, da postane krajevna skupnost ob njej nepogrešljiv dejavnik celovitih družbenopolitičnih, ekonomskih, samoupravnih, kulturnih, socialnih in drugih odnosov. Takšnemu cilju se je s svojo dejavnostjo v veliki meri približala osnovna šola Frana Kocbeka iz Gornjega grada. S

SREBRNI ZNAKI SINDIKATOV

Predsedstvo občinskega sveta ZSS Mozirje letos že šestič podeljuje srebrni znak sindikatov Slovenije, kot priznanje tistim članom sindikata, ki so s požrtvovalnim in nesebičnim delom

dali pomemben delež k uresničevanju interesov delavcev in k uveljavljanju, razvoju ter delovanju sindikalne organizacije. Letos so v občini Mozirje znake prejeli:

FRANC BREZNIK, osnovna organizacija na osnovni šoli Mozirje, za uspešno opravljanje funkcije sindikalnega aktivista v preteklem obdobju, za tvorno vključevanje v delo društev svoje krajevnih skupnosti ter za uresničevanje sindikalnih mnenj in hotenj v teh sredinah.

OLGA VRŠNIK, osnovna organizacija na osnovni šoli Luče, za uspešno opravljanje funkcije predsednika osnovne organizacije in člana predsedstva občinskega sveta v obdobju 1974—1978. V tem obdobju je zlasti aktivno sodelovala v občinskem odboru delavcev na področju vzgoje in izobraževanja.

FRANC ŠTIGLIC, osnovna organizacija družbenopolitičnih organizacij ter samoupravnih interesnih skupnosti občine Mozirje, za uspešno in dolgoletno delo sindikalnega aktivista, predvsem za vestno in uspešno opravljanje funkcije sekretarja občinskega sveta ZS Slovenije Mozirje v obdobju od leta 1974—1980. Uspehe njegovega dela je bilo moč zaznati tudi v delu ostalih družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih interesnih skupnosti v občini, predvsem v občinski izobraževalni skupnosti.

V nedeljo, 27. aprila smo občani Gornje Savinjske in Šaleške doline nadvse toplo pozdravili štafeto mladosti. Povsod smo jo sprejeli z največjo radostjo in zanosom. Tisoči in tisoči, ki smo se zbrali ob poti, po kateri so mladi

nosili štafeto palico, smo s tem znova izpovedali želje, ki so se rodile iz spoštovanja do neizmerno veličine našega draga maršala Tita. Vsi smo mu kot že tolikokrat pred tem izrekli. Radi te imamo, tovariš Tito, želimo, da bi čimprej

ozdravel. Tedaj nihče ni pomislil, da bo že teden dni za tem prišlo boleče sporočilo, da smo izgubili našega najdražjega prijatelja, tovariša, voditelja, predsednika, največjega borca za mir in svobodo. Tovariš Tito bo v vseh naših srcih ostal kot

simbol revolucije, simboli pa so neminljivi. (Na posnetkih: pot štafete mladosti po mozirski občini in med slovesnim sprejemom na Titovem trgu v Velenju, kamor jo je prinesel Pavel Župevc, mladinec z Rudnika lignita Velenje.)

Pismo, ki ga tovariš Tito ni dobil

V temnih sencah je zalila tvoja zavest. Trda roka in pogum sta te pahnila v svet brez sončnih žarkov.

Poznal si bedo, jok in obup. Tvoj obraz je vedno poznal trpljenje, ki se je v drobnih gubah zarisalo na njem. Skozi trnje do svobode si vodil narod. Presekal si grozo in gorje in pomagal ustvariti ljudem — svobodo! Vodil si zatirane, ponižane, v kolonah so ti sledili in verjeli vate, v tvoje ime — TITO.

Ko človek zasliši tvoje ime, ve, da prinašaš mir in srečo, ki se naseli v srce, kakor topel pozdrav in živi zate in s teboj. Milijone si dvignil, ponižanim si dal up in vero v prihodnost. In milijone množic se je zavedlo, da življenje dogoreva prej, kot bi oni utegnili misliti nanj v svoji bedi in obupu in da se je za lepše življenje treba boriti, pa čeprav s puško v roki, preko trupel in krvi.

Tvoj obraz je tako miren in odločen. Ljudem si topel up, pozdrav ob hudi uri.

Radi te imamo

Tako preprosto in naš si. Radi bi ti podarili cvetje, ti zaplesali kolo in ti stisnili roko.

Velik človek si, v pravem pomenu, človek dejanj in odločitev!

Boril si se, da bi mi mladi, lahko živeli, da bi bili otroci in vsi ljudje srečni.

Boril si se za matere, za domovino!

Gradil si mir in socializem, v pravični misli si krepil narod. Ljudje živimo s teboj, na vsakem koraku, čutimo in upamo. Kajti ti si naš in mi smo tvoji, kakor takrat, ko se je rodila svoboda.

Radi te imamo!

Velenje, 28. 4. 1980

MLADI IZ OBČINE VELENJE

Vzdrhtel sem

Prvomajske praznike sem želel zaključiti z ogledom filma. Nenadoma se je film utrgal in v dvorani je nastal hrup. Tedaj se je na filmskem traku prikazala jugoslovanska zastava in slika predsednika Tita. Vzdrhtel sem v zli slutnji. Predramil me je glas iz zvočnika: »Umr! je veliki mislec, revolucionar, borec za mir, neodvisnost in enakopravnost, naš dragi predsednik.«

Z minuto mrlja smo počastili spomin nanj in tiho zapustili dvorano.

Z neizmerno bolečino v srcu sem prišel domov. Pred vhodom me je že čakal predsednik hišnega sveta. Ne da bi mi kaj rekel, sem vedel, kaj moram storiti. Odšel sem na teraso in spustil jugoslovansko zastavo na polovico droga.

Približno ob 20. uri je prišel predsednik krajevne skupnosti in mi sporočil, da se bomo sestali. Ko sem prišel, so bili zbrani že vsi delegati in mladinci.

Vstopili smo v dvorano, v kateri je bilo že vse pripravljeno. Minuta tišine.

Domenili smo se, da bomo čuli ob Titovem spomeniku na Titovem trgu.

Svojo nalogo sem opravljal od 22. do 5. ure jutraj.

Noč je bila mirna, deževna, mene pa so prevzemale žalostne misli.

Hodil sem po Titovem trgu. Ni mi bilo težko bedeti do jutra. Čutil sem, da v teh trenutkih ne morem narediti nič drugega.

Tovariš Tito bo večno živel v mojem srcu.

Darko Lesjak, 8. a
A. Aškerc

Tito

Tita občudujem, ker je velik človek in simbol našega časa. Ljubil je domovino ter priborjeno svobodo, pionirje, katerim je ob vsakem obisku povdarjal, da se morajo pridno učiti ter nadaljevati njegovo delo.

Jugoslavija je Titova zemlja. Pod njegovim vodstvom je postala glasnik miru ter politike neuvrščenih. Če pomislim nanj, se spomnim vseh njegovih zgodb iz otroštva, ki sem jih tolikokrat prebirala, spomnim se njegove potrpežljivosti, prijaznosti ter iznajdljivosti, s katero je popeljal komuniste v hraber boj proti izkoriščanju. Spomnim se vseh bitk, v katerih se je boril in poveljeval partizanom, kako je zmagal in postal predsednik naše socialistične domovine, kako rad je imel mladino in svobodo. Tito je osebnost, ki ne bo nikoli umrla, živela bo v srcih poznejših generacij ki ga bodo cenile tako, kot Marxa, Engelsa in Lenina. Tito bo živel tudi v mojem srcu in še dolgo se ga bom spominjala kot borca za mir in svobodo.

Ne morem verjeti, da je nehalo biti njegovo plemenito srce.

Naloga nas mladih je, da nadaljujemo njegova načela ter živimo v bratski, složni in samoupravni Jugoslaviji.

Marjana BOROVSČAK, 6. b
A. Aškerc

Tito je naš, mi smo Titovi

Tito je naš, mi smo Titovi!

Branko
Želela sem, da bi se naprej živel, pa si umrl! Tako sem žalostna, da mi je pri srcu zelo hudo.

Sonja
Tito je imel rad vse otroke sveta!

Darja
Izgubili smo najboljšega prednika.

Teodor
Tito je bil zelo skromen in priden človek.

Tina
Tovariš Tito se je boril za svobodo.

Tina
Mi smo Titovi ljudje!

Andrej
Tito, radi te imamo!

Boris
Tito se je boril za mir.

Renata
Za tovarišem Titom žaluje vsa naša domovina.

Simon
Učenci I. c razreda
O. S. A. Aškerc Velenje

Zmogel je vse

Rada te imam, ker si nam priboril lepše življenje. TITO, to besedo pozna ves svet, kajti tovariš Tito je državljani sveta.

Tito je heroj borbe, dela in miru! Ugasnilo je srce revolucionarja in državnika, ki je uspešno vodil Jugoslavijo!

Ime TITO zveni, kot bi rekel nekaj najlepšega. Tito je osebnost, ugled in zaupanje!

Tito je zmogel vse! Svet ne bo nikdar imel takega človeka, kot je bil tovariš Tito! TITO je bil in ostane HEROJ!

Učenci 3. c razreda
O. S. A. Aškerc Velenje

Velikan našega časa

Vračali smo se s prvomajskega izleta. Pred nami se je prikazala Ljubljana. Radio v avtu je igral, a nenadoma je vse utihnilo. In tedaj: »Tovariš Tito je umrl...«

Vroče solze so mi polzele po licu, ko sem izvedela tisto. Česar sem se bala že nekaj mesecev. Nisem mogla verjeti, še danes ne verjamem. Tito, naš Tito, ki je izbojeval tolike zmage, v tej kruti bitki ni mogel zmagati. Umr! je...

Toda ne! On ne bo nikdar umrl. Vedno bo živel, vedno bodo žive njegove misli, odločitve...

Mladina, v katero je predsednik Tito vlagal vse svoje upe, bo šla po njegovih poteh. Z njih ne bo skrenila ne danes ne jutri, nikoli.

Tudi generacije, ki prihajajo za nami, bodo vedele, kdo je Tito. Mi ne bomo dovolili, da bi bil ta velikan našega časa pozabljen, ne, vedno bo živel z nami.

Umr! je tovariš Tito.

Zastave na polovici droga, solze v očeh, vsa domovina, ki jo je tovariš Tito tako ljubil, je zavita v črmino. In ljudje?

Za vsakogar izmed nas je bil prostor v njegovem velikem, plemenitem srcu.

Se zdaj nihče ne more dojeti te krute nesnice. Vsak izmed nas si tiho želi, da bi bile to le grde sanje, iz katerih bi se zbudil. Toda ne. Že je tu nekaj, kar nas prebudi v sivi vsakdan, ki pušča v srcu le žalost in neizmerno bolečino.

Vesna Prpič, 8. a
A. Aškerc

Vem, da še živiš

Dragi Tito, tako rad bi ti povedal nekaj kratkih še besed. Pravijo da si umrl, a jaz vem, da še živiš: v naših srcih je tvoj dom.

Zdaj, ko so ti usta onemela, govorile bodo tvoje misli: mladi bomo stopali po tvoji poti.

Dragi Tito, če bi pozabili nate, bi bilo tako, kot bi pozabili na mir, svobodo...

Lado Varga, 7. a
OŠ A. Aškerc

Tito, vedno boš v naših srcih

Nikoli več ti ne bo mogel noben pionir stisniti roke, nikoli več te ne bomo videli nasmejanega, nikoli več ne bomo slišali tvojih toplih besed, da se moramo pridno učiti in ljubiti našo domovino, nikoli več...

Te tvoje besede bodo za vedno zapisane v naših srcih.

Helena Zorman

Tvoje srce in roke so vredne zlata.

Kako naj se ti zahvalimo za srečno, kako?

Irena Gruber

V nas pionirje, tvoje najljubše prijateljce, si imel vedno zaupanje. Obljublamo ti, da se bomo pridno učili in s tem koristili domovini, ki si jo od vsega najbolj ljubil.

Matjaž Krenker

Rad si nas imel in mi imamo radi tebe. Tvoje misli in ideje so globoko v naših srcih in naše delo bomo nadaljevali tako, kot da si z nami.

Milan Sojat

Rada te imam, Tito, ker si bil človek s srcem za mir, svobodo, enakopravnost, ljubezen...

Irena Hladin

Tvoje ime, tovariš Tito, bo vedno v naših srcih. Vedno bomo izpolnjevali naloge, ki si nam jih dal!

Miran Razboršek

Ali res ne bom nikoli več slišala tvojega glasu, tvoje besede ZDRAVO?

Tatjana Sojč

Za tabo ne jočemo samo ljudje, tudi narava joče. Kot solze padajo dežne kaplje z neba.

Sergej Suhovršnik

Učenci 5. c razreda

Dolgujemo mu vse

Megleno in deževno jutro, vse hiti, hiti... pa vendar drugače.

Ne pogovarjamo se; pogled prijatelja ti vse pove. Nočemo priznati, da je resnica. Nekje globoko v srcu čutimo, da je ugasnilo življenje, življenje, ki dolgujemo mu vse.

Jolanda Krof, 7. c

Učenci so zapisali v žalno knjigo

Žalost je orosila otroške oči. V šolskih klopih so učenci osnovne šole Miha Pintar Toledov Velenju zapisali:

— Tito je bil. Tito je in Tito bo za vedno v naših srcih!
Razredna skupnost 4. c

— V mesecu cvetja si se rodil, v mesecu cvetja nas zapuščas, toda v naših srcih boš ostal večno.

3. c

— Ti si in ostajaš naš največji tovariš.

Učenci in učitelji

— Jaz imam majhno srce, a v njem leži velika bolečina in trajna misel na tebe in tvoje delo.

Težko je, če otrok izgubi mater, še težje pa je, če država izgubi svojega voditelja. Naša srca ne bodo nikoli potolažena ob boleči izgubi tovariša Tita, zmeraj bo med nami.

Sava Čivič, 6. b

— Napolnil si čašo nesmrtnosti, v naših očeh lesketajo se solze, v naših srcih je tesnoba in bol. Tito, to ni en sam človek. Tito, to smo mi vsi, veliko bratsko srce, ki utripa za vse nas. On je naš sonce v luči svobode.

Jelka Lesnik, 6. a

— Bili smo majhni, ko smo spoznali ime TITO. V tej besedi smo odkrili voditelja, učitelja in borca za mir vseh narodov na svetu.

Razredna skupnost 5. b

Knjige žalosti ob častnih strazah pionirjev se polnijo z besedami bolečine in besedami slovesa, ki pomeni novo upanje ob številnih obljubah dragega maršala. Hodili bomo po tvoji poti!

Dragan Martinšek, 8. a

Tito ne more oditi

Zamrla sta smeh in igra. Le težka žalost globoko v srcih ljudi.

Le težki dežni oblaki spremljajo žalost ljudi. Se veter molči.

Odšel je človek — Tito!

Ne. Tito ne more oditi! Z deli svojimi bo živel večno.

V poeziji, v knjigi, v šoli, na delu...

Tito bo večno živel z nami.

Jože Švener 8. a

«Grem na Dobrač,» je govoril počasi in razumljivo. «Moja mala Mirica me je že pogosto prosila, naj ji prinesem mladih lisic. Saj veste, kar si vbije otrok v glavo, to hoče imeti. Veno-mer je moledovala in moledovala. In kaj sem mogel, moral sem ji ustreči...»

«Starejšine so se razumevajoče nasmehnili in pogledali njegovo orjaško postavo, ki se je morala ukloniti slabotnemu detetu.

«Da, da!» je priznal Stranimir, in droben smešek mu je ušel preko mrko stisnjenega spodnjega ustna in mu za hip preletel obraz. «Dobro me ima v rokah moja Mirica... Grem tedaj na Dobrač... Nad Ljubomirovim plazom preletita moja pot dve hripavo kričeči sraki. «Morana ju pošilja,» pomislim, pa grem vseeno dalje. Tam pri Škratovih skalah sem vedel za pripravo lisičino; daleč ni bilo, pa sem jo mahnil naravnost proti njim. Kmalu sem bil na mestu. Stare ni bilo doma, kar mi je bilo čisto všeč. Zamašim vse izhode, samo glavnega pustim odprtega in vlivam vanj počasi vode studenčnice. Kakor bi mignil, so pokazale lisičke svoje gobčke iz luknje. Baš hočem prvo pograbiti za vrat, ko začujem nad seboj jezno predenje. Pogledam: ris! Moj lok je dober in se tudi risa ne zboji, ali na nesrečo je ležal nekaj korakov za menoj, kamor sem ga bil vrغل, ker mi je bil v napoto; moral sem se mu počasi približati. Za vsak slučaj pa sem kolikor mogoče mirno in neopazeno šel z roko do noža, med tem pa neprestano gledal v krvoločno žareče oči, ki so se nepremično vpirale vame. Skoro se mi posreči... Ris je le še pomalem predel, nato utihnil in me opazoval s svojimi lačnimi pogledi. Stopim za korak nazaj, dva, tri... že mislim, da izvedem svojo namero, toda pod umikajočo se nogo se prelomi in počasi suha veja, zver se zgane in švigne, kakor bi jo gnalo sto Besov, z vratolomnim skokom z drevesa proti meni. Jaz, ne bodi len, nastavi urno nož... Hvala bogovom, nataknila se je, ampak pri tem me je prav pošteno opraskala. Z nožem v trupu se je ris nekaj časa premetaval po tleh, jaz pa sem pobral svoj lok, ga vzel v roke in se nanovo obrnil k lisičini, da izvršim začetno delo. Komaj se pripognem se že oglasi nad menoj druga zver: bila je samica. Ne pomišljam dolgo... Posvetim ji svojo najboljšo piščo. Dvakrat, trikrat se je prekopnicila in je obležala mrtva pred mojimi nogami.»

«In lisičke?» je vprašal Trebikor radovedno.

«Ej, vzel sem jih in odnesel domov. Na srečo mi niso med bojem ušle. Risov seveda tudi nisem pustil ležati. Dobro kožo sta imela oba.»

«Junak si, Stranimir!» ga je pohvalil župan Dobrogoj. «Morana, božica smrti, ti je hotela zlo, ali Svarog ji ni dopustil in Veles te je ščitil...»

«Možje,» je povzel mnogo premišljujejoči Svemisel, «ali se vam ne zdi čestokrat prav čudno, da morajo dobri bogovi deliti vladno tudi v dobi svoje največje sile s kruto Morano? Druge Bese pozeveno in podzemeljske ječe, Morana sama pa jim kljubuje in kosi s svojo smrtonosno koso poleti kakor pozimi.»

«Morana je močna. Niti bogovom ne bi prizanesla, če bi ji delali na njenem pohodu ovire,» je menil Branislav.

«To je drugače,» je popravil Dobrogoj. «Kakor veste, žive tudi bogovi v veliki božji zadrugi. Vsemogočni starejšina jim je Svarog. Njegovi otroci so Sonce, Mesec in Ogenj, Zora in Danica, Triglav, v oblakih stanujoči gospodar zemlje, morja in zraka, prelestna Vesna, božica pomladi, in naša ljubljanka Lada, ponekod zvana tudi Devana, boginja rodovitnosti, in Veles, visoki čuvaj naših čred. Možje so spoštljivo pogledali navzgor proti belemu hramu. «Vsi ti bogovi in še mnogi drugi manjši so živeli spočetkoma v nebeški zadrugi srečno in zadovoljno. Oblast so delili z Besi in se sporazumeli z njimi brez bojev. Nekoč pa je Svarog v svoji mogočni božji volji ustvaril ljudi, čudne svetore, jako podobne nesmrtnim bogovom: bili so sicer navezani na telo, ali telo je bilo neumrloče. Ljudje so bili dobri in so zvesto častili svoje dobrotnike, dobre bogove, in zaničevali Bese. Hitro so se razmnožili in se naselili po vesoljni zemlji. Besi končno niso mogli več prenašati človeškega zaničevanja in božje premoči, pa so začeli v svoji ljuti nevošljivosti strašen boj z nebeškimi bogovi, ki so jim ljudje zvesto pomagali. V grozoviti bitki med nehom in zemljo so bili Besi popolnoma premagani: zmagoviti bogovi so jih vrgli v goreče jezero v sredini zemlje in navalili nanje polno skal, večjih kakor naše najvišje gore. Pomočnico Besov, zlobno Morano, pa so ujeli po hudem boju ljudje, jo zaprli v kozi meh, plesali okrog nje, jo zasramovali in jo metali sem in tja po zraku. «Ej Morana! Hoj! Hoj! Pri kraju je tvoja božja moč! Zdaj sklenemo zvezo z

Gustav Šilih

Nekoč je bilo jezero...

4

(Dolinska bajka)

bogovi mi nesmrtni ljudje... Ali močnejši bomo od Besov... Saj smo jih premagali...» so vpili in kričali, da je odmevalo do svetlega nebesnega oboka. Tedaj se je Svarog neizmerno razsrdil. V podobi žarečega bliska je preoral mračno zemljo, uničil lahkomiselne kričalce, izpuštil trpinčeno Morano in sklenil z njo trdno zavezo. Morana ni mogla nikdar pozabiti velike sramote: kjer je le mogla, je vseposlej pokončevala objestni človeški rod, ki je postal umrljiv. Napram bogovom pa ni poznala zvestobe, zakaj služila ni zgolj Svarogu, nego tudi Besom, jih oprostila in jim pomagala prebiti zemeljsko površino. Tako so prišli spet na zemljo... Toda njihova moč je premajhna, da bi se mogli polastiti vlade. Samo majhen del vsakega leta, pozimi, so gospodarji prirode; kaj kmalu jih premagajo solnčni junaki, in dobri bogovi vladajo potem neomejeno od pomladi do zime...

«Dobrogoj pozna bogove!» je občudovaje vzkliknil Branislav.

«Toda Besi imajo tudi v času, ko so prevladani, nekaj moči?» je vprašal Stranimir.

«Le Morana in manjši zli duhovi, toda ne morejo mnogo škodovati. Moč dobe le pri zlobnem človeku, ki ga tudi dobri bogovi ne morejo ali nočejo ščititi.»

«Nagajivi so in neprimerni delajo človeku, kjer le morejo, posebno Škratje!» je menil Trebikor. «Ali že veste, kako so mi nagajali pred tremi, štirimi leti, ko sem se vračal z Gore?»

Starejšine so bili sicer opetovano čuli o tem doživljaju, pa so vseeno prizanesljivo odkimali in ga radovedno pogledali.

«Glej, glej, ne veste? To vam pa moram še brž povedati, preden odrinemo na vrh. Vračal sem se torej z Gore. Noroglava mladina, romajoča z menoj, je pohitela med krikom in vikom dalje, jaz pa sem jo mahal čisto sam za njimi. Urnih nog sem koračil proti domu, zakaj daleč je še bilo... Na Gori smo bili pili imenitno medovino, gotovo se še spominjate, starejšine! Malo mi je razgrela glavo, ali drugače sem bil popolnoma zdrav in vendar kakor navadno. Ko pridem do Devaninega gaja, zagledam pred seboj čudno lučko, ki je z nenavadnimi skoki plesala sem in tja, zdaj daleč, zdaj blizu. Izpočetka sem mislil, da je kresnica, toda kmalu sem spoznal, da sem se grdo prevaral, zakaj postajala je večja in večja in se nazadnje izpremenila v strahotno spačen obraz z dolgim ognjenim jezikom. Huda jeza me popade, vzdignem svojo okovano gorjačo, in lop po njem, ko mi pride zadosti blizu — ne po njem, nego po drevesu s tako močjo, da mi je padla palica iz rok ter me je v pesti neprijetno zaščegetala. Spačeno režalo je bliskoma izginilo, a nekaj sežnjev pred menoj se je zasvetilo iznova, lučka je spet zaplesala in rasla v širino. «Da bi te Besi, Škrat neumni!» si mislim in ves nevoljen zgrabim še enkrat za gorjačo; topot trdneje kakor prvič. Gledam, gledam, pogledam dobro krog sebe, da ne mahnem v drugo po kakem deblu. Hipoma...»

«Pozdravljeni, pozdravljeni, počasni Jaroslaviči! Ali ste vendar zapustili topla ležišča?» je jelo vikati ljudstvo brodovom iz Gorice nasproti, ki so med glasnimi vriski in veselimi petjem baš pripluli v pristanišče. Na prvem, s cvetjem razkošno okrašenem brodu je ponosno stal goriški starejšina Ljutimir. V svoji desni roki je držal z bršljanom in smrekovim zelenjem ovito palico, z levo pa se je opiral na svojega junaškega sina Kragulja, vodečega brod.

«Da bi jih volkovi oblajali!» se je razhudil Trebikor. «Njih

in ni, navsezadnje pa zmotijo človeka v najlepšem pripovedovanju...»

«Končaš pozneje, ko nas Branislav povede na svoj dom, med gostijo», ga je potolažil župan in stopil prihajajočemu Ljutomiru naproti.

«Svetal in jasen dan ti naj naklonijo bogovi. Dobrogoj!» je pozdravil goriški starejšina. «Ne huduj se, da smo se zakasnil! Ali naše čebele so imele že v ranem jutru obisk. Dva medveda kosmatince sta se hotela posladkati z njihovim medom. Komaj smo ju naučili poštenja...»

«Pojdimo zdaj! Zaleščanske zadruge so zbrane!» je velel Dobrogoj in se počasnih, premišljenih korakov napotil s starejšinami proti vrhu hriba. Šli so z njimi visokorasi možje, katerih močna razgaljena ledja in mišičaste rame so bile pregrnjene z ovčjimi kožuh, za njimi nadoletni mladeniči, nazadnje pa žene in devojke, oblečene v bele volnene halje, ki so jih bile stikale same v dolgotrajnih zimskih dneh. Nedolgedna sklenjena vrsta se je vila po strmem gorenjem pobočju; radostne spomladanske pesmi so utihnile, ljudstvo pa se je pomikalo po pešeni poti s pobožno sklonjenimi glavami.

«Še prihajajo?» se je začudil Trebikor, oziraje se na svetlobno vodno gladino.

Vsi starejšine so zvedavo pogledali proti jezeru, kjer se je pojavil visok in prostoren brod, eden najlepših, kar jih je danes nosilo na svojem širokem pregibljivem hrbtu. Od lesenih vesel, z enakomernimi sunki v vodo padajočih, se je vsakokrat zli srebren curek na zeleno vodno površino, kadarkoli jih je brodar dvignil nad njo. Brod se je obračal izredno okretno, imel posebno obliko in je bil okusno izrezljan. Vendar je manjkalo cvetja in zelenja, prevladujočega na drugih brodovih. Sprednji del se je končaval v mojstrsko izdelano pozojavo glavo. Mož, ki je gonil in vodil vozilo po jutranje obžarjenem jezeru, je bil videti nenavaden korenjak. Njegova postava je bila skoro docela skrita v obsežnem brodovem trebuhu, le močne roke so se sunkoma gibale, na glavi pa so mu vihrali dolgi temnoplavi lasje. Zakaj za njim sta sedela lepa mlada žena, odeta v belo haljo, in kodroglav deček srednje velikosti.

«Stojan Samostal!» je vzdihnil čestitljivi starec Branislav. «Sam z ženo in otrokom se vozi... Zapuščen in zavržen od svojega rodu, prihaja osamljen eden njegovih najboljših...»

Starejšine so v zadregi sklonili glave, ta in oni ga je očitajoče pogledal.

Županovo lice se je zmračilo.

«Pusti nesrečnika! Zakoni naših dedov so sveti... Kdor jih ne izpolnjuje, ni vreden, da živi z drugimi vred, ni vreden istih pravic in dolžnosti... In če je tudi iz rodu Stojaničev in meni samemu po krivi najbližji...»

«Ali on ni kriv! Moj sin...» ga je hotel zagovarjati Branislav.

«Pusti nesrečnika!»

Dobrogojevo lice je bilo nagubančeno, obrvi nasršene, njegov glas teman in grozeč. In vendar se je zdelo, da mu uhaja oko k samotnemu brodu na jezeru, in iz njegovih zadnjih besed je odmevala trudna bolest, ki je ni mogel čisto prikriti.

Molče se je vzpenjala procesija po hribu navzgor, po jezeru pa je hitel samotni brod, gnan z žilavimi rokami Stojana Samostala, in nosil tri pozne, a ne prepozne vernike.

Med tem so prispeli Dobrogoj in starejšine na vrhunec hriba, nekaj trenutkov postali in se oddihavali. Ko se je hitreje utripanje src in burno planje pljuč nekoliko poleglo, je stopil zaleščanski župan v beli Velesov hram, ki se je, razmeroma visok, a neprostoren, vzpenjal proti debelim vejam dveh orjaških lip, rastočih tesno ob njegovih zunanjih zidovih. V notranjosti svetišča je bil videti samo preprost žrtvenik; dim žgalnih žrtev je našel pot k nebu skozi okroglo odprtino v sredini obokanega stropa.

Mladi Žiliči so privlekli vola, za daritev pripravljenega. Bil je že zaklan in očiščen. Položili so ga na kamenito žrtvenikovo ploščo, poleg njega pa nadevali najlepšega žita in drugih poljskih pridelkov in nasuli krog in krog živo tleče žerjave. Pristanišče se še ni bilo izpraznilo. Baš so odhajali štirje junaški mladeniči, štirje tovariši in najboljši prijatelji, po ozki pešeni poti navkreber: drzni lovec Kragulj iz Gorice, najimenitnejša pevca v Zalesju, brata Bojan in Budislav iz zadruge Gostišičev v Prelogih, in Ljubomisel, sin starega podgorskega starejšine Branislava. Z napetimi pogledi so opazovali brod Stojana Samostala, ki je prihajal bliže in bliže.

(Se bo nadaljevalo)

VELIKA POLOMIJA

Piše: Milan Zrinski
Riše: Jelko Peternej

148. Prekinil ga je vodnik, ki je vidno vznemirjen vstopil in nerodno pozdravil. «Tovariš major, prispel je deček s planine... Pravi, da jih je videl...» Major Nikolić in ostali so z zanimanjem zrl v resnobne oči zadihanega dvanaestletnika, ki so ga privledli v sobo. «Koga praviš, da si videl?» je prijazno vprašal major. Deček je nekaj važno pogledal okrog sebe. «One, tiste, ki jih iščete!» «Daj, bratec, lepo in po vrsti nam vse povej!»

149. Fantič je pripovedoval o obisku diverzantov pri njegovi stari mami. «Se tega ni pozabil, da je to zagotovo neka tuja vojska, saj so mu dali potipati puške, ki so bile ameriške izdelave. »Hej, kako pa to lahko trdiš?» je nejeverno vprašal nekdo. «Saj beremo v Šoli Front!», se je odrežal fant, kot bi bilo to samo po sebi umevno... Major je napotil dečka k strojepiski, da bi zapisala njegovo pripoved in poskrbela zanj. «Obetajoča generacija,» je zamrmral Jožetu, ko sta odhajala iz sobe...

150. Oblačno noletno jutro se je začelo za skupino diverzantov slabo. Ze zgodaj zjutraj jih je Joco prebudil. Naglo so pozajtrkovali polovico tistega, kar so dobili včeraj pri ženski. Morala se jim je sicer nekoliko dvignila, a je znova nrišlo do prepira. Niso se mogli namreč zediniti, kako bodo ravnali naprej. Dinamitor je bil mnenja, da bi bilo najbolje, če bi se nekaj časa prestavljali sem in tja, da bi tako morebitnim zasledovalcem zamešali sled. Ožulnjenci so bili, razumljivo, proti temu predlogu.

Iz muzeja Velenje

Piše: prof. Jože Hudales

Življenje in delo rudarjev v Pesju med dvema vojnama

«Jaz ga občudujem!» je rekel Ljubomir z veliko gotovostjo, kakor bi bil že vnaprej hotel zavrniti vsak ugovor. «Vem, da je junak... Prepogosto sem ga videl z mojim bratom Domogojem prihajati iz vojne in nešteto krat sem čul o njegovih slavnih činih, bolj znanih v tujini kakor pri nas...»

«Tudi jaz ne dvomim o njegovem junaštvu», je odvrnil Kragulj, ali kdo ve, kako in kaj je bilo z njim, Volkunom, in tvojim bratom Domogojem? Do danes še ni povsem razjasnjeno...»

OPREMA RUDARJEVEGA DOMA

Pohištvo so si prebivalci kolonije pogosto nabavljali iz »druge roke«, sicer pa tudi pri bližnjih mizarjih. Preprostejša kosa pohištva pa so zbili skupaj sami. Vsekakor pa je bila stanovanjska oprema skromna in je pri večini obsegala skoraj enake kose pohištva. Tako so v kuhinji povsod imeli mizo s klopjo in nekaj stoli, v drugem kotu »gredenco«, zidan »šporhet«, ob njem pa ponavadi še »stolaža za ajmerje in skleda« z več policami, ki so jih običajno zakrili z zaveso. Po stenah so imeli obešene razne koledarje, pri nekaterih hišah pa tudi nabozne podobice, kupljene na sejmi; te so nadomestile Bogov kotek v kmečkih domovih. Spalnice so bile skoraj povsem zapolnjene s tremi posteljami za oba starša in otroke. Če je bilo otrok več, so morali spati v kuhinji. Poleg tega so imeli v spalnici povsod še omaro, včasih sestavljeno iz dveh velikih predalov. Stene so bile okrašene s poročno fotografijo staršev, včasih še s fotografijami otrok.

«KNAPOVSKA» PREHRANA

Na mizi »knapovske« družine se je največkrat znašel fižol, krompir, zelje in razne močnate jedi (žgance, razne kaše, itd.). Meso je prišlo na mizo le ob nedeljah in praznikih, razen v letih krize. Mhogokje je bilo nedeljsko kosilo tako kot nam ga je opisala mati osemčlanske družine: pol kilograma govedine (!), goveja juha, pražen krompir, in solata. Nekoliko več mesa so prebivalci kolonije uživali ob večjih praznikih: na Veliko noč, Sv. Barbaro in za Božič. Ob teh praznikih je bil opazen tudi večji naval v skupno krušno peč, saj je bilo takrat poleg kruha napeči še potico ali »krafelce« za Pusta. Vsaka gospodinja je prišla na vrsto za peko približno dvakrat na teden po dve uri. Seznan oziroma urnik peke so prebivalci kolonije sami sproti pisali na veliko tablo. Najbolj do sitega pa so se lahko knapovske družine najedle ob kolinah, ki so jih imeli skoraj pri vsaki hiši. Takrat so povabili tudi nekatere sosede in sorodnike, jedilnik pa je obsegal juho, pečenko, na koncu pa še krvavice z zeljem ali repo. Pri nekaterih hišah v Pesju so namesto krvavic pekli »mežrle« (ali »mavželjne«) iz iste mase kot za krvavice le, da so jo ovili v mrežico.

Zajtrki in večerje so bile neprimerno bolj skromne in so obsegale le kos kruha in mleko ali »kafe« s saharinom. »Knap« so si malico nosili v kanglicah s sabo. Ponavadi je obsegala pol litra kave, jabolčnika ali celo žganja, kos kruha in sadje ali pa mrzel fižol. Jamsko obratovništvo se je borilo proti prinašanju alkoholnih pijač v jamo, vendar pri tem očitno niso imeli posebnih uspehov, ker so opozorila na ta pojav pojavljajo v raportni knjigi velejskega rudnika skozi ves obravnavan čas.

Vsa živila, ki jih prebivalci kolonije niso samo pridelali, so lahko kupili v treh trgovinah, ki so bile v Pesju. Veliko so nabavljali tudi v konzumu, kjer so lahko ves mesec kupovali na kredit in so jim količine nabavljenega blaga vpisovali na posebne knjižice. Ob koncu meseca so porabljeno odtegovali »knapom« od plače. V Pesju je bila pred vojno tudi trafika, kjer so lahko kupili razen tobaka še sladkarje in še marsikaj. Večkrat so se v Pesju pojavili tudi krošnjari iz Dalmacije, ki so »švercali« različno blago iz Zadra, ki je bil tedaj pod Italijo. Pri njih se je dalo kupiti praktično vse: od ustnih harmonik, pasov, blaga, vezalk, pa do »špang« in »štrumpantlov«. Stalno je v Pesje prihajal tudi »kontrabantar«, ki je v leseni nogi tihotapil sladkor in kamenčke za vžigalnice. Ob nedeljah so okoliški mesarji v Pesju postavili tudi »štante«, na katerih so prodajali meso.

Med pijačami, ki so bile v Pesju običajne, je seveda treba najprej omeniti ječmenovo kavo. Tej so večkrat dodajali tudi dve ali tri žrnice prave, doma sprazene kave, zato da je bolj dišala. Mnogi so imeli doma tudi »touke« in vino, za žejne pa so vedno skrbele tudi tri gostilne v Pesju. Poleti so ob nedeljah postavljali tudi »purššanke« kjer so tudi točili pijačo. Obilno pitje je bilo v navadi zlasti ob plačilnih dnevih, ko so rudarji napolnili vse bližnje gostilne in tam pogosto pričakali naslednjo izmeno »kameradov«.

(se nadaljuje)

ZDRUŽENE ZDRAVSTVENE ORGANIZACIJE VELENJE

Delavski svet
TOZD ZOBOZDRAVSTVO VELENJE

RAZPISUJE

po določilih statuta TOZD Zobozdravstvo Velenje dela in naloge

individualnega poslovnega organa

VODJE TOZD ZOBOZDRAVSTVO

Kandidati za vodjo TOZD morajo poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom za sklenitev delovnega razmerja izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko izobrazbo zobozdravstvene smeri;
  - da ima 5 let delovnih izkušenj v stroki in sposobnost vodenja;
  - da je s svojim dosedanjim delom pokazal sposobnost razvijanja samoupravnih socialističnih odnosov;
  - da sprejme program razvoja OZD in DO
- Prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite na naslov: Zdržene zdravstvene organizacije Velenje, delovna skupnost skupnih služb, Vodnikova 1, z oznako »za razpisno komisijo«, v 15 dneh po objavi razpisa.

od ZMAJA - ZMAJ super

Nova alkalna baterija — za vse aparate, ki zahtevajo veliko električne energije.

Uporabna in priporočljiva za otroške igrače, filmske kamere, prenosne magnetofone, gramofone, kasetne radijske aparate itd.

Za električne aparate in žepne svetilke — univerzalne baterije »ZMAJ«.

Kjer navadne Leclancheove baterije zaradi velike obremenitve odpovedo, baterije SUPER ZMAJ vedno zadovoljijo naše potrebe. Baterija SUPER ZMAJ je zaščitena proti iztoku in je dvakrat boljše od navadne Leclancheove baterije.

Baterija SUPER 9 V je zračno depolarizacijska, zato je trikrat boljše od navadne baterije. Namenjena je za tranzistorske radijske aparate, male kalkulatorje, TV — pilote. Uporabna je za vse vrste tranzistorskih aparatov.

ZMAJ Ljubljana

INDUSTRIJA GRADBENEGA MATERIALA GRADNJA ŽALEC

schiedel odprti kamin ANTIKA

Schiedel odprti kamin tip ANTIKA je nov izdelek na našem tržišču.

Moderna centralna kurjava nam ogreva prostore z vso tehnično popolnostjo, ki je odprti kamin ne more nadomestiti, kljub temu pa je odprti kamin s svojo tisočletno tradicijo pri nas vedno bolj iskan. Čar odprtega kamina je bil vedno v njegovem zunanem izgledu. Stari oblikovalci so videli svojo glavno nalogo v tem, da so zunanost kamina oblikovali s tako umetniško dovršenostjo, da je dajala kaminu osrednje mesto v urejenem družinskem okolju. Suhoparna tehnična popolnost pri sodobnih gradnjah stanovanj še bolj podziga naše želje po estetskem okolju. Odprti kamin omogoča s svojo široko paleto oblik in materialov doživljanje lepote odprtega ognja, kar pri centralni kurjavi najbolj pogrešamo. Dopolnjevanje centralne kurjave z odprtim kaminom nam pomaga ustvariti tako atmosfero in ugodje, ki si ga želimo primerno vremenu in času.

Tehnični podatki

TIP	II	III
Prostornina prostora v m ³	do 90	do 120
Velikost ognjišča v cm ²	70/50	90/70
Profil dimnika v cm H-4,5 m	20	25
Profil dimnika v cm 3 m-H-4,5 m	25	30
Dovod svežega zraka v cm ²	240	360
Odprtina na oblogi kamina za dovod zraka v prostor na bočnih straneh cm ²	120	180
Teža kamina v kg	420	630

Industrija gradbenega materiala GRADNJA ŽALEC
UPRAVA ŽALEC

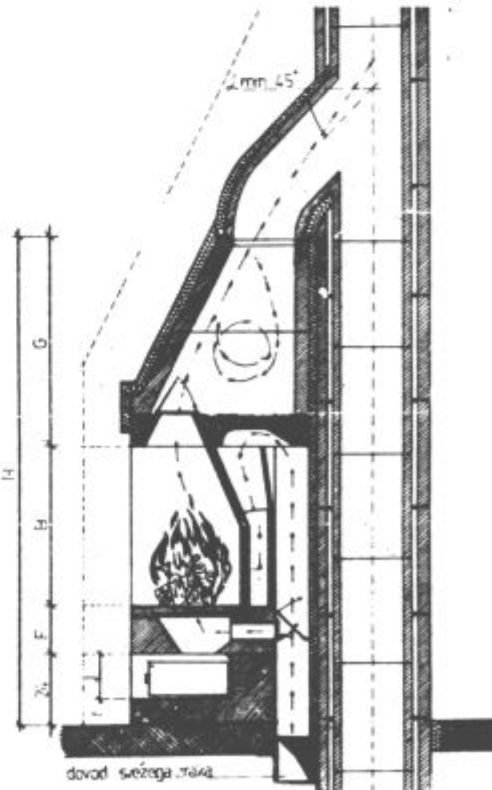
telefoni: (063) 710-740, 710-741, 710-719, 710-773

telex: 33533 YU — SIGRAD

PROIZVODNJA, PRODAJA IN TEHNIČNE INFORMACIJE

Latkova vas pri Preboldu

telefoni: (063) 722-027, 722-078, 722-089, 722-151, 722-144

Postavitev navezovalne mreže geodetskih točk

V skladu s srednjeročnim programom geodetskih del, prav zdaj delavci Geodetskega zavoda SRS postavljajo in opravljajo izmere na novi navezovalni mreži.

Navezovalna mreža je mreža postavljenih geodetskih točk, ki so med seboj vizuelno vidne in imajo po izračunu točno določen položaj (dolžina, širina, višina) v Gauss Krigerjevem sistemu, ki je osnova za vse vrste geodetskih izmer. Zato se bodo pojavljali delavci omenjenega zavoda na raznih mestih v občini, vkopavali po potrebi betonske kamne in z njihovo pomočjo opravljali meritve. Novo vkopani kamni pa nimajo seveda nobene druge namembnosti, kot izključno to, da služijo geodetom pri raznih meritvah.

Prav tako se bo dogajalo, da bodo posamezni geodetski pripomočki (stativ s prizmo) stali po več ur na teh točkah brez nadzorstva, zato vljudno prosimo občane, predvsem otroke, da se ne dotikajo teh naprav ali kakorkoli drugače onemogočijo meritve.

S postavitvijo navezovalne mreže bo imela geodetska služba v občini mnogo boljše pogoje za dobro in predvsem točno delo.

Geodetska uprava

Odbojka

Šoštanjski pionirji v finalu

Preteklo nedeljo je bil v telovadnici osnovne šole Lackov odred iz Kamnice pri Mariboru polfinalni turnir v odbojki za pionirje in pionirke. Pionirke Maribora so premagale pionirke z Raven na Koroškem in Sentjurja. Pionirji osnovne šole Karel Destovnik — Kajuh iz Šoštanja pa so s 3:0 premagali ekipo Sentjurja in prav tako s 3:0 (15:3, 15:10, 15:9) ekipo iz Maribora. Pionirji KDK so se zasluženo uvrstili v finale, saj so s svojo igro prikazali najboljše odbojke na turnirju. Vsi igralci so bili zelo poštvalni. Za ekipo KDK so igrali: Venek, Nahtigal, Arave, Dragar, Segula, Šmon, Brgles, Urbanc in Globančnik.

D. Menih

Rokomet

Prva zmaga v gosteh

Rokometaši Šoštanja so v tem kolu gostovali v Sevnici in visoko premagali istoimensko moštvo z rezultatom 25:41. Ves čas tekme so bili boljši nasprotnik. Domačinom je le enkrat uspelo rezultat izenačiti na 2:2, ves ostali del tekme, pa so vodili gostje, ki so na koncu zasluženo odnesli obe točki. Strelci za Šoštanj: Melanšek 11, Skornšek 10, Jambrovič 1, Guček 7, Blagotinšek 2, Lesjak 4 in Stvarnik 6.

B. V.

Izvršni odbor samoupravne stavbne zemljiške skupnosti občine Velenje razpisuje na podlagi 34. člena zakona o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem (Ur. list SRS, št. 7/77) ter na podlagi odloka o upravljanju in razpolaganju s stavbnim zemljiščem (Ur. vestnik občine Velenje št. 5/80).

JAVNI NATEČAJ

za oddajo stavbnih parcel za gradnjo stanovanjskih hiš v zazidalnih okoliših ŠALEK—GORICA I. faza, ŠKALE—VZHOD, ob Kopališki ulici v Velenju in »Industrijska cona II« — Stara vas, Velenje.

I. Za gradnjo vrstne hiše tipa »TERASA I« v soseski ŠALEK—GORICA I. faza:

- gradbena parcela št. 60 v izmeri 185 m²
- gradbena parcela št. 62 v izmeri 182 m²
- gradbena parcela št. 67 v izmeri 184 m²

II. Za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš v soseski ŠKALE—VZHOD:

- gradbena parcela št. 25 v izmeri 796 m²
- gradbena parcela št. 22 v izmeri 641 m²

III. Za gradnjo individualne stanovanjske hiše ob Kopališki ulici v Velenju:

- del parcelne številke 2490/3—travnik v izmeri cca 600 m²

IV. Za gradnjo individualne stanovanjske hiše tipa »DOM—1« z obrtno delavnico v soseski »Industrijska cona II« — Stara vas Velenje:

- gradbena parcela št. 61 v izmeri 2.071 m²

POGOJI NATEČAJA:

1. Odškodnina za komunalno opremljenost stavbnega zemljišča v soseski ŠALEK—GORICA I. faza s stroški glavnega sekundarnega toplovodnega omrežja znaša za posamezno gradbeno parcelo 140.824,00 dinarjev ter jo mora uspešno ponudnik poravnati v roku 30 dni po podpisu pogodbe o oddaji stavbnega zemljišča, sicer se zaračunajo 12 % zamudne obresti. Poleg tega morajo investitorji poravnati tudi stroške izgradnje sekundarne toplovodne mreže, brez hišnega priključka, v višini 34.977,60 dinarjev, v enakem roku kot prejšnjo odškodnino ter v enakimi zamudnimi obrestmi.

2. Odškodnina za komunalno opremljenost (delno) stavbnega zemljišča v soseski ŠKALE—VZHOD znaša 80.012,00 dinarjev. V tej odškodnini je zajeta možnost priključkov na cesto v makadamski izvedbi ter stroški priprave stavbnega zemljišča za gradnjo ceste s stroški urbanistične dokumentacije in glavnimi projekti komunalnih naprav. Rok plačila je 30 dni po podpisu pogodbe.

3. Odškodnina za gradnjo enodružinske hiše ob Kopališki ulici v Velenju znaša za že zgrajene komunalne naprave na tem območju 165.000,00 dinarjev ter jih mora uspešno ponudnik poravnati v roku 30 dni po podpisu pogodbe o oddaji stavbnega zemljišča, sicer se zaračunajo 12 % zamudne obresti.

4. Stroški za že zgrajene komunalne naprave na območju zazidalnega okoliša »Industrijska cona II« Stara vas, znašajo za enodružinsko hišo 144.000,00 dinarjev ter za obrtno delavnico prav tako 144.000,00 dinarjev ter jih mora uspešno ponudnik poravnati v roku 30 dni po podpisu pogodbe, sicer se zaračunajo 12 % zamudne obresti.

5. Odškodnina za oddano pravico uporabe stavbnega zemljišča znaša v vseh zazidalnih okoliših 60,00 dinarjev za m² zemljišča ter se mora poravnati v roku 8 dni po podpisu pogodbe o oddaji stavbnega zemljišča v uporabo, sicer se zaračunajo 12 % zamudne obresti. V tej odškodnini je že zajeto plačilo prometnega davka, stroški odmere stavbnega zemljišča ter zemljiškoknjižnega prepisa. Uspešni ponudniki morajo podpisati pogodbo o oddaji stavbnega zemljišča najkasneje v roku 3 dni po prejemu obvestila, sicer se smatra, da so od nameravane gradnje odstopili, vsled česar jim zapade varščina v korist SSZS občine Velenje.

6. Varščina za udeležbo na javnem natečaju znaša 10.000,00 dinarjev ter jo morajo ponudniki poravnati na račun št. 52800—662—33033 Samoupravna stavbna zemljiška skupnost občine Velenje, Saleška 19/a, z oznako, da je varščina. Varščina se uspešnem ponudniku vračuna v ceno stavbnega zemljišča, neuspešemu pa vrne brez obresti. V primeru, da uspešni ponudnik brez upravičenega razloga odstopi od nameravane gradnje, mu varščina zapade v korist upravitelja zemljišča. Z eno vplačano varščino lahko interesi navedejo v ponudbi tri gradbene parcele, na katerih želijo graditi. Dokazilo o vplačani varščini (odrezek) morajo interesi poslati skupaj z vsemi ostalimi dokazili v zaprti ponudbi.

7. V primeru, da je več interesentov za eno gradbeno parcelo, se smatra kot najugodnejši ponudnik, kdor poleg razpisnih pogojev v največji meri izpolnjuje še sledeče pogoje:

- ponudniki z manjšim poprečnim dohodkom na družinskega člana,
- ponudniki z dolgoletnim aktivnim družbenopolitičnim delom,
- udeleženci NOB,
- ponudniki, ki še nimajo primerne stanovanjske hiše pred takimi, ki tako stanovanje imajo,
- ponudniki, ki imajo stalno bivališče v občini Velenje.

8. Uspešni ponudniki morajo prirediti za gradnjo na oddanem stavbnem zemljišču najkasneje v roku 6 mesecev ter končati gradnjo v treh letih po podpisu pogodbe o oddaji stavbnega zemljišča, sicer se smatra, da so od nameravane gradnje odstopili ter se pogodba enostransko razveljavi, vsled česar jim zapade varščina korist SSZS občine Velenje. To velja tudi za primer, da se investitorji ne pridržujejo vseh ostalih razpisnih pogojev natečaja.

9. Vse stroške v zvezi z gradnjo na oddanih stavbnih parcelah (davek na promet s kmetijskimi zemljišči, soglasja, prispevki za soglasja, lokacijsko in gradbeno dovoljenje, priprava stavbnega zemljišča, hišni priključki ter stroški razpisa javnega natečaja) nosijo investitorji sami.

Ponudbe morajo interesi poslati najkasneje do 10. junija 1980 na naslov SAMOUPRAVNA STAVBNA ZEMLJIŠKA SKUPNOST OBČINE VELENJE, Saleška 19/a, z oznako »JAVNI NATEČAJ«. O izboru ponudnikov, ki so na natečaju uspešni, bo razpisna komisija obvestila vse ponudnike do 24. junija 1980.

Vse informacije v zvezi z oddajo stavbnega zemljišča z javnim natečajem lahko dobijo interesi pri samoupravni stavbni zemljiški skupnosti občine Velenje s sedežem pri zavodu za urbanizem Velenje, Tomšičeva 16, v uradnih dneh.

Velenje, dne 9. 5. 1980

Izvršni odbor samoupravne stavbne zemljiške skupnosti občine Velenje

Koncert akademskega pevskega zbora Tone Tomšič

Drevi ob 20. uri bo v domu kulture Velenje koncert APZ »Tone Tomšič«, ki ga vodi dirigent Jože Fürst.

Akademski pevski zbor »Tone Tomšič«, zbor Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, bo letošnjo jesen slavil petintrideseto koncertno sezono. Program, ki ga zbor izvaja, sestavljajo dela znanih renesančnih in romantičnih skladateljev, v zadnjem času pa tudi skladbe sodobnih domačin in tujih skladateljev. Seveda obsega njihov program tudi narodne in umetne pesmi.

Na koncertu v Velenju bodo v

prvem delu na sporedu skladbe renesančnih in nekaterih tujih skladateljev, v drugem delu pa bomo slišali skladbe Jakoba Ježa: STRIC, Uroša Kreka: DJEČJE OČI, Lojzeta Lebiča: LUBA VIGRED SE RODI, Antona Lajovica: LAN, Stevana Mokrajca: NJEST SVJAT, Todora Skalovskega: MAKEDONSKO HUMORESKO, Danila Švara: VARIACIJE NA NARODNO O MARTINU KEBRU, Karola Pahorja: PA SE SLIŠ in Ubaldia Vrabca: POLKAJE UKAZANA. Ob 17. uri bo koncert za Glasbeno mladino Velenje.

Člani APZ »Tone Tomšič«

Koledar

Petek, 16. maj — Janez
Sobota, 17. maj — Mojca
Nedelja, 18. maj — Enk
Ponedeljek, 19. maj — Peter
Torek, 20. maj — Bernard
Sreda, 21. maj — dan letalstva
Četrtek, 22. maj — Renata

Dežurstva

VETERINARJI V
VETERINARSKI POSTAJI
VELENJE

od 16.5. do 23.5.1980 — Ivo
ZAGOŽEN dipl. vet., Velenje,
Vrtnjače Banje 7, telefon 852-381

ZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENI
POSTAJI ŠOŠTANJ

16.5.-18.5.1980 dr. Valter
Pirtovšek
19.5.1980 dr. Jovan Stupar
20.5.1980 dr. Valter Pirtovšek
21.5.1980 dr. Jovan Stupar
22.5.1980 - dr. Valter Pirtovšek

ZOBOZDRAVNIKI V
ZDRAVSTVENEM DOMU
VELENJE

17.5. -18.5.1980 dr. Radenko
LUBARDA, Stanetova 23/a,
Velenje

gibanje prebivalstva

POROKE:

Vojko MELANSEK, roj. 1955, delavec, Skorno pri Šoštanju 7 in Marija KRAJNC, roj. 1953, priučena kuharica, Skorno pri Šoštanju 7; Janko POLJANSEK, roj. 1951, šofer, Gorenje 12 in Milena TAJNŠEK, roj. 1959, kuharica, Skorno 39; Branko BANOVSEK, roj. 1957, priučen varilec, Kozjak 35 in Albina GORŠEK, roj. 1955, sestavljalka, Ravne 102; Jožef SLIVNIK, roj. 1953, ložilec, Skorno pri Šoštanju 24 in Bernarda LEDINEK, roj. 1961, delavka, Lepa njiva 68; Marko KOMPAN, roj. 1950, dipl. ing. strojništva, Šoštanj, Metleče 12 in Milena SEŠKO, roj. 1955, vzgojiteljica, Šoštanj, Koroška 21; Peter OVČJAK, roj. 1952, delavec, Šoštanj Koroška 1/a in Ivica SEVČNIKAR, roj. 1960, delavka, Lokovica 118.

mali oglasi

PRODAM zbirko kaktusov. Ivan Medved, Trg Svobode 9 Šoštanj. UGODNO prodam obračalnik »Maraton — 140« na kosilnico BCS — 127. Anton Blazinšek, Pristava 18 Dobrna.

FIAT — 125 P star 3 leta ugodno prodam. Miro Jeranko, Saleška 2d Velenje. Telefon 851 — 041.

KUPIM rabljeno točilno mizo. Marjan Kolar, Šalek Cesta III/8 Velenje.

PRODAM dobro ohranjen moped s tremi prestavami. Vrečar, Letuš 79.

REK Plastika

n. sol. o., Velenje

Komisija za delovna razmerja TOZD Kovinski izdelki in galanterija

RAZPISUJE naslednja prosta dela in naloge

1. VEČ STRUGARJEV

za dela v proizvodnji in prototipu za serijska in ostala dela

Pogoji:

- KV strugar,
- zaželjena praksa,
- odslužen vojaški rok.

2. VEČ ORODJARJEV

za izdelavo orodij in priprav

Pogoji:

- KV orodjar,
- zaželjena praksa,
- odslužen vojaški rok

3. REZKARSKA DELA

Pogoji:

- KV rezkalec,
- zaželjena praksa,
- odslužen vojaški rok.

4. VEČ KLJUČAVNIČARJEV

za delo v montaži in prototipnem oddelku

Pogoji:

- KV ključavničar,
- zaželjena praksa,
- odslužen vojaški rok

5. VEČ ELEKTRIKARJEV

za vzdrževalna in ostala dela

Pogoji:

- KV elektricar,
- zaželjena praksa na vzdrževanju,
- odslužen vojaški rok.

6. VEČ NK DELAVCEV

za priučenost strgarskih in rezkarskih del

Pogoji:

- končana osnovna šola,
- odslužen vojaški rok,
- da ni starejši od 25 let.

Komisija za delovna razmerja DSSS

RAZPISUJE prosta dela in naloge

1. vodenje konstrukcije

Pogoji:

- najmanj višja strokovna izobrazba strojne smeri,
- 5 let delovnih izkušenj v konstrukciji ali na podobnih delih,
- organizacijske sposobnosti,
- družbenopolitična angažiranost

Osebnih dohodkov po pravilniku o nagrajevanju, ki stimulira uspešnost pri delu.

Razpisana dela in naloge so za nedoločen čas s polnim delovnim časom in 2-mesečnim poskusnim delom. Kandidati naj pošljejo svoje vloge v roku 15 dni po objavi na naslov: REK Plastika, kadrovsko-spolno področje, Velenje, Koroška 61.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po končanem razpisnem postopku.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame in stare mame

Ivanke Dren

se iskreno zahvaljujemo sosedom, znancem in sodelavcem TGO — Tozd Elektronika, RŠC — TO, REK — Transport za darovane vence in cvetje. Hvala vsem, ki ste jo psp. emili na njeni zadnji poti.

Zahvaljujemo se še dr. Reberniku za trud pri zdravljenju, duhovniku za opravljen obred, in govorniku za poslovljne besede.

Žalujoci: otroci Alojz, Berta, Jože in Avgust z družinami.

ZAHVALA

Ob nenadni in nenadomestljivi izgubi naše ljube hčerke

Teje Preininger

se iskreno zahvaljujemo prijateljem, znancem, sodelavcem Toplovoda in Gorenja, vrtcu Kecek in Tinkara in vsem, ki so nam izrazili sožalje ter nam pomagali v najtežjih trenutkih.

Posebno se zahvaljujemo tovarišici Zori in tovarišu Tepeju za poslovljne besede otroške-mu pevskega zboru Glasbene šole Velenje, ter pevskega zboru Društva upokojencev Velenje.

Žalujoci: mamica in očka ter drugo sorodstvo.

O delu čebelarstva zveze

Čebele premalo poznamo

Pridobivanju hrane posvečamo vse več pozornosti in tako dobiva vse večji pomen tudi čebelarstvo. Med je poleg tega, da je izredno hranljiv tudi nadvse zdravilen. O čebelarjih v naši občini sicer ni veliko slišati, pa vendar so aktivni in pridelajo kar precejšnje količine medu in drugih čebeljih pridelkov.

V naši občini deluje že tretje leto čebelarska zveza, ki združuje tri čebelarske družine, in sicer Velenje, Ravne in Šmartno ob Paki. O delu te zveze smo se pred dnevi pogovarjali s predsednikom Mirkom BREŠARJEM.

„Delo s čebelami ni lahko,“ je v uvodu najinega pogovora poudaril Mirko Brešar, vendar pa nadvse lepo za vsakogar, ki jih ima rad. Res pa je tudi, da se jim moraš predati, če želiš biti dober čebelar — z dušo in telesom, kot pravimo.

Potrebno jih je dobro spoznati, to pa ni lahko, saj so čebele v svojem bistvu še vedno divje živali in se človeku niso čisto nič prilagodile. Zato se jim moramo toliko bolj prilagajati čebelarji. Lahko trdim za člane naše družine, ki so vzljubili čebelarstvo, da s tem delom nikoli ne bodo prenehali, kljub številnim težavam. Ko človek začne spoznavati življenje čebel, ga to vse bolj in bolj privlači. Sili te v nova raziskovanja, v nova spoznanja. Sele takrat, ko podrobno spoznaš življenje in delo teh skrivnostnih žuželk, lahko z njimi dobro delaš.”

Naš sogovornik je poudaril, da je med, ki ga pridelajo čebelarji, le sedem odstotkov koristi, ki je opravilo te male žuželke. Te imajo poleg tega namreč tudi zasluge za pridelavek kar tretjine hrane. Po trditvah čebelarjev, ki pridelali na našem območju kar tretjino hrane manj, če ne bi bilo čebelarjev.

Čebele se namreč v današnjem času v divjini ne bi ohranile pri življenju. Če pa upoštevamo poleg pomembnosti pridelave medu tudi to, pomeni, da bi bilo potrebno posvetiti čebelarstvu več pozornosti, ne pa ga prepustiti tisti mali peščici ljudi, ki so se pripravljali ukvarjati s temi žuželkami.

Čebelarska zveza naše občine združuje nekaj nad 150 čebelarjev. Najštevilnejša je velenjska družina, ki ima 72 članov, precej močna je tudi Ravenska s petdesetimi člani, v Šmartnem ob Paki pa deluje 35 čebelarjev. Zveza si prizadeva, da bi bili njeni člani kar najbolj izobraženi na tem področju. Zato organizirajo razne klubske večere, na katerih izmenjujejo izkušnje pri svojem delu, pripravljajo seminarje oziroma predavanja v sodelovanju z republiško čebelarsko zvezo, vsi člani pa prejema tudi glasilo slovenski čebelar. Povedati pa je potrebno, da vse svoje delo financirajo sami, s svojo članarino.

Čebelarji, ki imajo več kot trideset panjev, so lahko kooperanti Medeksa, manjši čebelarji pa oddajajo med preko teh kooperantov. Med, ki ga pridelajo na našem območju, je izredno dobre kvalitete. Ker je mešan. Na leto oddajo naši čebelarji okoli 20 ton medu. Če čebelarji odzamejo čebelam preveč medu, morajo to količino

nadomestiti s sladkorjem, da imajo čebele čez zimo dovolj hrane.

Mirko Brešar

Čebelarska zveza nabavlja za svoje člane sladkor po tovarniški ceni.

Mirko Brešar pa je ob tem poudaril, da nekatere vrste medu hitro kristalizirajo in ljudje pogosto mislijo, da čebelarji mešajo sladkor k medu. To pa je zmotno, saj sladkor mešan k medu ne bi kristaliziral, kristaliziran med pa na vrednosti ne izgubi.

Veliko skrb posvečajo čebelarji zdravju čebel. Te namreč napadajo številne bolezni in lahko pogine tudi ves zarod. Čebele pošiljajo na preventivne preglede. Tudi te financirajo čebelarji v celoti sami. Da bi prenesli svoje izkušnje tudi na mlajši rod, vodijo čebelarji na nekaterih osnovnih šolah čebelarske krožke. Tako prizadevno delajo čebelarski krožki na podružničnih osnovnih šolah Plešivec in Ravne ter na osnovni šoli Biba Roček in Bratov Letonje. Delo teh krožkov je v veliki meri odvisno od čebelarjev, ki jih vodijo. Največkrat čebelar sam odstopi kakšen čebelji panj krožku, da ta lahko deluje.

Čebelarska zveza Velenje se v prvi vrsti srečuje s finančnimi težavami. Tako tudi nimajo na razpolago ustreznih prostorov za delo, kjer bi se sestajali, izmenjevali izkušnje. Intenzivno zbirajo sredstva za izgradnjo društvenega čebelnjaka.

Veliko težavo predstavljajo vsem čebelarjem škropljenja sadnega drevja, saj občani največkrat zakonov, o varstvu čebel ne upoštevajo. Ti bi morali namreč predno škrope o tem obvestiti okoliške čebelarje. V času cvetenja ne bi smeli škropiti in še bi lahko naštevali. Občani pa so največkrat do tega brezbržni, čebelar pa škodo težko dokaže oziroma težko najde krivca. Do čebel torej še vedno nimamo pravega odnosa in ne znamo ceniti njihove velike vrednosti.

V letošnjem letu beležijo velenjski čebelarji petdesetletnico delovanja. Ta jubilej bodo proslavili z vrsto aktivnosti, med drugim nameravajo sodelovati tudi na kmečkem prazniku v Plešicu, ob tej priložnosti pa so izdali tudi značke, razvili pa bodo tudi svoj prapor.

Mira Zakošek

KS Staro Velenje

Urejanje okolja

Mladi velenjske občine so počastili praznik OF z udarniški akcijami, ki so potekale na treh straneh.

Mladi Rudnika lignita Velenje, zbralo se jih je v prosti soboti kar 30, so čistili okolje na obratnih prostorih na Jašku v Prelogah, mladi delavci tozda Servis so pridno urejali okolico tovarne gospodinjstvske opreme ter pripravljali prostore za nove zelenice.

Zelo živahno pa je bilo še na parkirnem prostoru v krajevni skupnosti Staro Velenje. Tu je zavijalo rokave kar 55 mladih iz te krajevske skupnosti. Pri urejanju pa jim je priskočila na pomoč KS, ki je kupila okrasno grmičevje, nekaj cvetličnih loncev je prispevala Samoupravna komunalna skupnost za posipni posek pa je poskrbela delovna organizacija Vegrad Velenje.

L. Ojsteršek

Mladi RLV pri urejanju obratnih prostorov na Jašku v Prelogah.

Krajani in mladinci iz KS Staro Velenje so prosto soboto izkoristili za ureditev parkirnega prostora in z udarniškim delom odpravili črno točko iz programa krajevske skupnosti.

Miličniki so zapisali

Prepozno ga je opazil

Spet je nepazljivost botrovala nesreči, ki se je pripetila 10. maja okoli 21. ure. Voznik kolesa z motorjem Ivan Jevnik je vozil po cesti v smeri proti Metlečam v Soštanju. Dohitel je pešca Dušana Kozarja, ki je hodil po desni strani. Jevnik ga je prepozno opazil in ga zadel. Pešec je padel po cestišču in se pri tem telesno poškodoval. Odpeljali so ga v slovenjegraško bolnišnico.

Kršili so javni red in mir

24. aprila je okoli 13. ure prišel na delovno mesto močno vinjen I.

N. Začel se je pripraviti s sodelavci in jih izzivati. Posredovati so morali delavci milice, ki so ga morali odstraniti. Do iztreznitve so ga zadržali na postaji milice. Zagovarjati pa se bo moral pred sodnikom za prekrške.

Dne 6. maja okoli 20. ure sta prišla v bife Rudar in Velenju vinjena V. M. in A. P. Izzivala sta goste ter se hotela z njimi prepetati. Opozorila delavcev milice nista upoštevala, zato sta morala noč prespati na primernejšem mestu.

Za storjeno dejanje pa se bosta morala zagovarjati pred sodnikom.

Zmagi naproti

Atletični in atletinje Atletskega kluba Velenje so se spet dobro izkazali. tokrat na tekmovalstvu »Ob žici okupirane Ljubljane«, ki je bilo v nedeljo, dne 11. maja.

Na maršu, tej najbolj zahtevni disciplini na 25 km so slavili velenjski atleti kar s prvim in drugim ekipnim mestom. I. ekipo Velenja so zastopali Miklavžina. Šamu. Svet in so s časom 1:42.27 zasedli prvo mesto. II. ekipa Velenja (Krajnc, Salihović in Čas) pa je osvojila drugo mesto s časom 1:48.36. Na ženskem maršu dolgem 8500 m pa so se atletinje v sestavi Šverc. Urankar. Jeromej zasedle presenetljivo 2. mesto za atletinjami Celja s časom 39:27.00. Vrnitev atletinje Šverceve ter Jeromejeve pomeni za ekipna in posamezna tekmovanja za klub dobro spodbudo.

V štafetnem delu tekmovanja je občinska reprezentanca dekčkov 3x1000 m dosegla 5. mesto s časom 8:36.20. Prav tako je veliko presenečenje ekipe deklic v štafetnem teku 3 x 600 m. Zasedle so 3. mesto v sestavi Majhen. Ketiš in Pahole s časom 4:47.36.

Nogomet

Bo v zadnjih kolih bolje

Zadnji dve prvenstveni srečanja so nogometaši velenjskega Rudarja igrali na domačem igrišču. Njihova nasprotnika sta bili moštvi Zagreba in Proleterja. Gledalci so gledali na kaj spodbuden položaj Rudarja na prvenstveni lestvici gotovo pričakovali poln izkupiček, ne glede na to, da je moštvo Zagreba najboljša ekipa v drugi ligi, ki bo igrala prihodnjo sezono skorajda zanesljivo v prvi ligi in da je nedeljski nasprotnik Rudarja Proleter, izkušena ekipa, ki se letos prav tako kot Velenjčani z vsilo bori, da bi se rešila selitve v republiško ligo. Prav zato je skorajda nerazumljivo in se postavlja vprašanje, zakaj igralci Rudarja igrajo tako slabo. Točka proti Zagrebu (2:2) sicer ni neuspeh, vendar so gostje iz Zagreba v drugem polčasu igrali zelo indolentno, kar pa domači igralci niso izkoristili. Nasprotno, po borbenem prvem polčasu so v nadaljevanju zaigrali neorganizirano, nenapadljivo in čisto brez volje, kot da jim ne bi gorelo peč nogami.

Tudi na nedeljski tekmi proti

Proleterju iz Zrenjanina so razočarali svoje gledalce z igro, saj so osvojili le točko. Izid srečanja je bil 0:0. Tokrat jim sicer ne moremo očitati neborbenosti, podvomimo pa lahko v nogometno znanje nekaterih igralcev kajti nerazumljivo je, da ob številnih priložnostih niso mogli ali znali niti enkrat zatresti nasprotnikove mreže. Skorajda vso tekmo so igrali na Proleterjevi polovici, toda kaže, da so pozabili, da je nogomet igra, kjer je treba za zmago doseči vsaj en zadetek.

Po 25. kolu so Velenjčani s 24. točkami na desetem mestu. To mesto jim sicer sedaj še vedno zagotavlja obstanek v ligi, toda do konca prvenstva je še pet kol, ki pa so lahko za njih usodna, če ne bodo bolje zaigrali.

V preostalih srečanjih se bo Rudar sestal še z naslednjimi moštvi: že v nedeljo jih čaka težka tekma z Vrbasom v gosteh, nato bo v Velenju gostoval trboveljski Rudar, potem gredo v Trebinje, v predzadnjem kolu pride v Velenje Jedinstvo, v zadnjem kolu pa jih čaka štajerski derbi v Mariboru (sv)

Domači igralci so bili več kot tri četrtine časa pred nasprotnikovim golom, pa kljub temu niso mogli zadeti mreže gostov.

Mladi v Nazarjah so letos že drugič ob prvomajskih praznikih pripravili nogometni maraton. Na podlagi izkušenj, ki so si jih nabrali ob prvi prireditvi ob lanskem letu, so se letos še posebej potrudili in letošnji maraton je v celoti uspel. Pomerili sta se ekipi nogometašev starih do in nad 25 let. Igrati so pričeli 30. aprila ob 18. uri in naslednjega dne ob isti uri končali. Pred začetkom tekme so nazarski mladinci pripravili priložnostno svečanost in z njo počastili dan osvoboditve fronte in 1. maj, zvečer pa so se izkazali še taborniki, ki so ob prireditvenem prostoru zakurili velik kres. Prireditve je resnično uspela, le v tekmovalnem pogledu ni bila tako zanimiva in napeta kot lanska. Takrat so namreč zmagali starejši z rezultatom 105:102, letos pa so se jim mladi krepko oddolžili. Dosegli so namreč kar 150 zadetkov, starejši pa so za malenkost zaostali za stotico. Kakorkoli že, prihodnje leto se bodo pomerili znova.

Šah

Ekipno prvenstvo pionirjev

Občinska zveza prijateljev mladine Velenje je v aprilu organizirala občinsko ekipno pionirsko tekmovanje v šahu. V skupini starejših pionirjev je zmagala ekipa osnovne šole Anton Aškerc Velenje pred šolo Veljko Vlahovič Velenje, v skupini starejših pionirk osnovna šola Biba Roček Soštanj pred osnovno šolo Karel Destovnik Kajuh Soštanj, med mlajšimi pionirji so zmagali šahisti osnovne šole Veljko Vlahovič Velenje pred osnovno šolo Anton Aškerc Velenje, med mlajšimi pionirkami pa je bila najboljša ekipa osnovne šole Ravne pred osnovno šolo Biba Roček Soštanj.

V bojih posameznikov je med starejšimi pionirji zmagal Marjan Kovač (Karel Destovnik Kajuh), med starejšimi pionirkami Jožica Bačovnik (Biba Roček) in Majda Rančan (Karel Destovnik Kajuh), med mlajšimi pionirji Janko Medved (Ravne) in med mlajšimi pionirkami Irena Vajdl (Biba Roček).

Regijskega ekipnega tekmovanja pionirjev sta se udeležili šahovski ekipi starejših pionirjev osnovne šole Biba Roček, ki so zasedli 5. mesto in starejših pionirk osnovne šole Anton Aškerc, ki so osvojile 2. mesto.

TRGOVSKO PODJETJE LJUBLJANA

nama

Blagovnica STANDARD Velenje

organizira od 20. do 24. maja v pasaži blagovnice STANDARD

RAZPRODAJO

ostankov talnih oblog in keramike II in III kvalitete

Razstavljali in prodajali bomo tudi camp opremo.